

**श्री विशेष अदालत, काठमाडौं समक्ष पेश गरेको
आरोप-पत्र**

अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगका अनुसन्धान अधिकृत चेतनाथ घिमिरेको वादी
प्रतिवेदनले श्री ५ को सरकार

विरुद्ध

स्व. राम श्रेष्ठ रामको नाति, श्यामसुन्दर प्रसाद गुप्ताको छोरो, सप्तरी जिल्ला धरमपुर
गा.वि.स. वडा नं. ६ बस्ने वर्ष ४२ को जयप्रकाश प्रसाद गुप्ता -१ प्रतिवादी
विष्णुलाल पुरीको नातिनी, अम्मर पुरीको छोरी, प्रतिवादी जयप्रकाश प्रसाद गुप्ताको
श्रीमती ऐ.ऐ. बस्ने वर्ष ३४ की सरस्वती पुरी (गुप्ता) -१

मुद्दा:- गैरकानूनी सम्पत्ति आर्जन गरी भ्रष्टाचार गरेको ।

१. मुद्दाको व्यहोरा:

(क) उजुरी:

पूर्व मन्त्री जयप्रकाश प्रसाद गुप्ताले भ्रष्टाचार गरेको भन्ने व्यहोराको उजुरी दर्ता नं. २२५२ मिति २०५९।५।२४ मा आयोगमा पर्न आएको उजुरी तथा निजको परिवारको सम्पत्ति विवरणबाट हैसियतभन्दा वढी सम्पत्ति संग्रह गरेको देखिएको विषय उपर अनुसन्धान तहकिकातको कार्य सम्पन्न गरी प्रतिवेदन पेश गर्न मिति २०५९।७।७ मा मलाई तोकिएकोमा अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोग नियमावली २०५९ को नियम २३ बमोजिम यो अनुसन्धान प्रतिवेदन पेश गरेको छु ।

(ख) प्रारम्भिक संक्षिप्त विवरण :

- प्रारम्भिक अनुसन्धानको क्रममा मन्त्री परिषद् सचिवालयबाट जयप्रकाश प्रसाद गुप्ताको सम्पत्ति विवरण माग गरिएको ।
- निज तथा निजको परिवारको नाममा रहेको चल अचल सम्पत्ति विवरण माग गरिएको ।

(ग) पारिवारिक विवरण :

जयप्रकाश प्रसाद गुप्ताको पारिवारिक विवरण निम्नानुसार देखिएको छ ।

तालिका नं. - १

सि.नं.	नाम/वर्ष	नाता	वैवाहिक स्थिति	पेशा
१	श्याम सुन्दर रौनियार	बाबु	विवाहित	कृषि
२	फुलेश्वरी देवी रौनियार	आमा	विवाहित	गृहिणी
३	सरस्वती पुरी (गुप्ता) (३४)	पत्नी	विवाहित	गृहिणी
४	अनुष्क आनन्द (११)	छोरा, नाबालक	अविवाहित	विद्यार्थी
५	अर्गस आनन्द (१)	छोरा, नाबालक	अविवाहित	-
६	दीपक कुमार गुप्ता (३८)	भाइ	विवाहित	सरकारी सेवा
७	विनय कुमार गुप्ता (३७)	भाइ	विवाहित	व्यापार

(घ) सार्वजनिक पदमा रहेको विवरण:

जयप्रकाश प्रसाद गुप्ता मिति २०४८ सालदेखि विभिन्न सार्वजनिक जवाफदेहीको पदमा रही मिति २०५१।६।१८ सम्म कार्यरत रहेको देखिन्छ । जो निम्नानुसार छ ।

तालिका नं. २

सि.नं.	पद	कार्यरत अवधि	निकाय
१	प्रधानमन्त्रीको सल्लाहकार	२०४८।३।३ देखि २०५१।३।३० सम्म	प्रधानमन्त्रीको कार्यालय
२	अध्यक्ष, कोशी टप्पू बन्यजन्तु आरक्षण जग्गा समस्या समाधान समिति	२०५२।८।२५ देखि २०५४।३।५ सम्म	
३	प्रतिनिधि सभा सदस्य	२०५१।८।१ देखि लगभग ४ वर्ष १ महिना	प्रतिनिधि सभा
४	सभापति, परराष्ट्र तथा मानव अधिकार समिति, प्रतिनिधि सभा	२०५२।९।२० देखि करिब २ वर्ष	प्रतिनिधि सभा
५	राज्यमन्त्री	२०५४।८।१८ देखि २०५५।१।१ सम्म	सूचना तथा संचार मन्त्रालय
६	मन्त्री	२०५५।१।१० देखि २०५६।२।१६ सम्म	सूचना तथा संचार मन्त्रालय
७	मन्त्री	२०५६।१।२८ देखि २०५७।१।०२० सम्म	कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय
८	मन्त्री	२०५८।७।२ देखि २०५९।६।१८ सम्म	सूचना तथा संचार मन्त्रालय

२. सम्बद्ध व्यक्तिहरुको बयान व्यहोरा:

(क) जयप्रकाश प्रसाद गुप्ता

जग्गा सम्बन्धमा

आयोगमा पेश भएको व्यक्तिगत विवरण मैले पेश गरेको हो । मेरो नाममा रहेको तथा मेरो श्रीमतीको नाममा रहेको जग्गाहरुको विवरण र कागजातहरु यस आयोग समक्ष पेश गरिसकेको छु । राजिनामामा उल्लिखित मूल्यमा नै ती जग्गाहरु खरिद गरिएको हो । सो जग्गाहरु मेरो स्वआर्जन, पारिश्रमिक आदिको वचत रकम तथा पैतृक आय र पैतृक सम्पत्तिको विक्री आदिबाट प्राप्त रकमहरुबाट खरिद गरिएको हो । (ज.४) सप्तरी जिल्ला घरमपुर गा.वि.स. वडा नं. ८ क कि.नं. १४ को जग्गा मेरो व्यक्तिगत उपभोगको लागि नभै सामाजिक कार्यको लागि खरिद गरिएको हो । (ज.५)

पैतृक सम्पत्ति सम्बन्धमा:

हाम्रो पैतृक सम्पत्ति सगोलमा रहेको छ । हामी दाजु भाइहरु स्वतन्त्र रुपमा आ-आफ्ना व्यवहार चलाई आएका छौ । मैले आफूले गरेको घर निर्माण तथा कोल्ड स्टोरको व्यवसाय आदि प्रयोजन समेतका लागि पैतृक जायजैथाको विक्रीबाट आएको रकम प्रयोग गरेको हुँ ।

काठमाडौँ सिनामंगल स्थित घरका सम्बन्धमा:

यो घरमा प्रयोग भएका काठ तथा केही निर्माण सामग्री गृह जिल्ला पैतृक घरबाट ल्याएको हो । यसमा हुवानी खर्चमात्र लागेको हो । यस अतिरिक्तको लागत मेरो पूर्व व्यवसायको आम्दानी पारिश्रमिकको वचत, विदेश भ्रमण आदिबाट भएको वचत पैतृक सम्पत्तिबाट आएको रकम र ऋण सापटी समेतबाट निर्माण गरेको छु । (ज.८)

सवारी साधन सम्बन्धमा:

वा.३ च ७७३९ नं. को ल्याण्ड रोभर जीप रु. अठार लाखमा सेकेण्ड ह्याण्ड खरिद गरेको हो । यस अघि सांसद सुविधा अन्तर्गत खरिद गरेको निशान डिजेल कार रु. १५ लाखमा विक्री गरी सो मा आफूसँग रहेको बाँकी रकम थप गरी सो जीप खरिद गरेको हो । सांसद सुविधामा खरिद गरेको वा.अ.व. ९६०२ नं. को कार १० हजार यु.एस.डलरमा खरिद गरेको हो । त्यति खेर (२०५३ माघ) को विनिमय दर ५७३० हुनु पर्दछ । यसको भन्सार महशुल वापत लगभग ९० हजार तिरेको हुँ । यो कार ऋण सापटी, स्वआर्जन, पारिश्रमिक र पैतृक सम्पत्ति समेतबाट खरिद गरिएको हो । यो कार रु. १५ लाखमा अविनाश पन्त लाई विक्री गरिएको हो । यथा समयमा नामसारी गरिने, नगरिएमा लिखतबाट उसले नामसारी गर्न पाउने कागज गरेको हुँ । (ज.९ र १०)

भाइहरुको सम्पत्ति सम्बन्धमा:

दुवै भाइहरु स्वतन्त्र रुपमा आफ्नो घर व्यवसाय संचालन गर्दै आएका छन् । यसरी संचालन गर्ने क्रममा मेरो कुनै लगानी छैन । निजहरुको नाममा कुनै जग्गा जमीन खरीद भएको भए पैतृक सम्पत्ति प्रयोगभएको हुन सक्छ । यस विषयमा मलाई कुनै जानकारी छैन ।

सप्तकोशी कोल्ड स्टोरेज प्रा.लि.का सम्बन्धमा:

सप्तकोशी कोल्ड स्टोरेजलाई कृषि विकास बैंकले ऋण दिने क्रममा उल्लेख गरेको चालुपूँजी लिइएको छैन । ऋण स्वीकृत हुँदाका वखत तयार गरिएको संभाव्यता अध्ययनमा निर्माण कार्यमा खर्च हुने भनी प्रक्षेपण गरिएको रकमभन्दा निकै कम खर्च भयो । यसको कारण निर्माण सामग्रीहरूको स्थानीय मूल्य र उपलब्धता तथा श्रम मूल्य प्रक्षेपण भन्दा निकै कम रह्यो । यसको निर्माण कार्य ठेक्कामा नगराई आफ्नै रेखदेखमा आफैले गराएकोले पनि लागत निकै कम पर्न गयो । पहिले १४ कठ्ठा जग्गा प्रयोग गर्ने भनिएकोमा पछि २ विघा जति जग्गा प्रयोग हुन गयो । उपरोक्त अनुसार स्वीकृत ऋण मध्येबाट गर्नुपर्ने निर्माणको सम्पूर्ण लागत मूल्य नै निकै कम परेको हो । **लिइएको कूल ऋणबाट निर्माण कार्य सम्पन्न भई केही रकम समेत वचत भै कम्पनी संचालनमा आएको छ ।** मेरो र मेरो परिवारको स्वामित्वमा रहेको बाँस, काठ, सावे जस्ता निर्माण सामग्री खरिद गर्नु परेन । आफ्नै ट्र्याक्टर र ट्रक समेत प्रयोग गरियो । उपरोक्त यथार्थ कारणहरूले गर्दा निर्माणमा मैले व्यहोर्नुपर्ने स्वलागत खर्च गर्नु परेन । (ज. १४)

बैंक खाताका सम्बन्धमा:

म हालै ५/६ दिन पहिले २ महिना भन्दा बढी समयको थुनाबाट मुक्त भएको हुँ । हिजो सम्म म श्री विशेष अदालतको दैनिक तारेखमा थिएँ । अहिले मलाई मेरो कारोबार वर व्यवसायको यकिन जानकारी स्मरण छैन । मेरो र श्रीमती सबै बैंक खाताहरू बन्द रहेकोले सबै तथ्यहरूबाट यथार्थ विवरणहरू मलाई प्राप्त छैन । तसर्थ अहिले सबै तथ्य परक विवरणहरू स्मरणको आधारमा यहाँ उल्लेख गर्नु सम्भव नहुनु अस्वाभाविक होइन ।

राजनीतिका अतिरिक्त स्थानीय तहमा मैले आफू स्वयं र साभेदारीमा केही वर व्यवसायहरू गर्दै आएको विवरण आयोगलाई उपलब्ध गराइसकेको छु । यसै सन्दर्भमा बेलाभौकामा घर घरायसी रूपमा ऋण सापट समेत लिने गरेको हुँ । पैतृक सम्पतिबाट आएका तथा स्थानीय तहमा मैले संचालन गरि आएका वर व्यवसायबाट आउने रकमहरू पनि सुरक्षाको दृष्टिकोणबाट राजधानीकै बैंकहरूमा आफ्नो तथा श्रीमतीको नाममा खाता खोली विभिन्न खाताहरूमा जम्मा गर्ने गरेको तथा आवश्यकता अनुसार खर्च लगानी एवं भुक्तानी गर्ने गरेको तथा आवश्यकता अनुसार खर्च लगानी एवं भुक्तानी गर्ने गरेको हुँ । घर आदि निर्माण गर्दा पनि यस्तै खाताहरूबाट विभिन्न प्रयोजनका लागि चेकको माध्यमबाट भुक्तानी गर्ने गरिएको हो ।

मैले सम्भन्धे अनुरूप २०५२ साल तिर बैंक अफ काठमाडौँ आदिमा खाता खोलेको हुँ । यसै गरि मैले विभिन्न (माथि उल्लेखित) माध्यमहरूबाट जम्मा रहेको नगद रकम, नगदको सुरक्षा समेतलाई विचार गरि यथा समयम आवश्यक काममा खर्च लगानी गर्ने गरी श्रीमती समेतको नाममा बैंक खाता खोलिएको हो । समय समयमा मेरो नाममा रहेको कार आदि विक्रीबाट आएको रकम पनि सोही खाताहरूमा जम्मा गरेको सम्भन्ध्यु ।

यसरी मैले लिएको ऋण सापट तथा गर्नुपर्ने भुक्तानीहरूको लागि समय समयमा भाइ दीपक समेतबाट आवश्यक रकम लिने गरेको हुँ । वि.सं. २०५८ सालको भदौ असोज तिर पनि ठूलै रकम लिएको हुँ । प्रयोजनहरू माथि भनी सकेको छु । तिथि मिति यकिन जानकारी स्मरण भएन । भाइ दीपक कोल्ड स्टोरेजको काम

समेत हेर्ने भएकोले मलाई आवश्यक परेको वेला त्यहाँबाट समेत रकमहरु दिने गरेको हुनुपर्दछ । (ज.१६) सामान्यतः बैंकमा भएको सवै डिपोजिटहरु सोभै कुनै बैंक वा संगठित निकायबाट नआई विभिन्न समयहरुमा आफ्ना विभिन्न वर व्यवसायहरुबाट जम्मा हुँदै आएका रकमहरु संकलन भई एक मुष्ट जम्मा गर्ने गरिन्छ । यसै गरी सवै खर्च तथा भुक्तानी सम्बन्धी व्यक्ति वा निकायलाई चेकबाट नै नभई एकमुष्ट भिकि आवश्यकता अनुसार खर्च गर्ने गरिएकोले सवै कुराको एकै प्रकारको पुष्टी हुन कठिनाई भएको अनुरोध गर्दछु । (ज.१८)

मेरोलागि खाता राख्न व्यवहारिक नभएकाले र रकम चाहिएकोले कृषि विकास बैंक वैकिड कार्यालयको बैंक खाता वन्द गरेको हो । बैंक अफ काठमाडौंको खातामा जम्मा भएका रकमहरु अन्य बैंकहरुबाट विभिन्न समयमा भिकिएका रकमहरु एक मुष्ट रुपमा जम्मा गरिएको तथा मेरा अन्य आय स्रोतहरुबाट संकलित रकमहरु हुन् । स्टान्डर्ड चार्टर्ड बैंकको खाता क्रेडिटकार्ड प्रयोग गर्न खोलिएको हो । सो खातामा जम्मा भएका रकम मेरो आय स्रोतको हो ।

विविध:

मैले सार्वजनिक पद धारण गर्नुभन्दा अघि छापाखाना संचालन गरेको थिए । पछि त्यसैमा केही सामग्रीहरु भाइ विनयकुमार गुप्ताले प्रयोग गरी कारोवार गरेका हुन् । मैले त्यो काम सार्वजनिक पद धारण गर्नु अगावै छोडी सकेको थिए । **भाइको हालको कारोवारमा मेरो लगानी छैन ।**

चल अचल सम्पत्ति कसैलाई राख्न दिएको छैन । व्यक्तिगत विवरणमा पेश गरेको तथा वयानमा सोधिएका मेरो र श्रीमतीको नामको सम्पत्ति वाहेक अन्य सम्पत्ति छैन । भएका विवरणहरु स्पष्ट गरिसकेको छु । (ज २८,२९)

(ख) दिपककुमार गुप्ता (माहिलो भाइ):

हामी सबैजनाको आ-आफ्नै कारोवार छ । पैतृक सम्पत्ति वण्डा भएको छैन । मैले अस्थायी रुपमा २०४१ साल देखि विभिन्न ठाउमा जागीर गरेको थिए । २०५० साल देखी स्थाई ओ.सी. भई हाल सडक डिभिजन लहानमा ओ.सी. पदमा कार्यरत छु । जागिर समय पछि बाँकी समयमा संगोलमा रहेको सप्तकोशी कोल्ड स्टोरेजको रेखदेख गर्ने गरेको छु ।

मेरो नामको सप्तरी घरमपुर ढोलिया पोर्ताहाको जग्गा पैतृक र कोल्डस्टोरेजको पैसाबाट दिएर किनेको जग्गा हो । मोरङ जतुवा कठुवा र कंचनवारी स्थित जग्गा पैतृक आयस्रोत, **बुवाले दिएको र जागीरबाट आर्जन गरेको रकमले किनेको हो ।** मेरो शुभ श्री को अपरेटिभमा रु. २०,०००/-को शेयर छ । मेरो आय स्रोतमा सरकारी जागिर खानुभन्दा पहिले प्राइभेट जागिरबाट भएको आम्दानी, सरकारी जागिरबाट प्राप्त तलब, टैक्टरबाट हुने आय, खरिद विक्री व्यवसायबाट प्राप्त आय, संगोलको आयस्रोत, शुभश्रीबाट ऋण लिएर गरिने शेयरको कारोवारबाट प्राप्त आय हुन् ।

सप्तकोशी कोल्ड स्टोरेज प्रा.लि. जयप्रकाश प्रसाद गुप्ता र उज्ज्वल शर्माको नाममा दर्ता रहेको छ । उक्त प्रा.लि. ले ऋण लिँदा संगोलको तथा बुवा दाइ भाउजु भाइ र मेरा नामका जग्गाहरु धितो राखेको छ । मेरो प्रवन्धकको हैसियत छ । सो

कोल्ड स्टोरेजको नाममा सप्तरीको ने.वै.लि. कन्चनपुर शाखा र राष्ट्रिय वाणिज्य बैंक राजविराजमा खाता रहेको छ । सो बैंक खातामा मेरो दस्तखत चल्दछ । उक्त कोल्ड स्टोरेज ०५८ साउन भदौवाट परिक्षणका लागि संचालन भएको र पूर्ण संचालन २०५८ चैत्र देखि भएको हो ।

मेरो नामको विराटनगर स्थित एस.वि.आई. बैंक खातामा भएका रकम ने.वै.लि. कन्चनपुर शाखा स्थित सप्तकोशी कोल्ड स्टोरेज खातावाट भिकेका रकम हुन् । सो एस.वि.आई. बैंकवाट भिकेका रकम कोल्ड स्टोरेजको काममा खर्च गर्नुका साथै रा.वा. बैंक राजविराज स्थित कोल्ड स्टोरेजको खातामा जम्मा गरेको छु ।

मेरो नामको रा.वा.बैंक राजविराजको वन्द भएको खातामा जम्मा भएको रकम सोही बैंकको कोल्ड स्टोरेजको खातावाट भिकेको रकम जम्मा गरेको र सो खाता वन्द गरी व्याज सहितको सम्पूर्ण रकम सोही कोल्ड स्टोरेजको खातामा जम्मा गरेको छु । कोल्ड स्टोरेजलाई व्याज फाइदा होस भनेर यसो गरेको हो ।

मेरो नामको ने.वै.लि. कन्चनपुर शाखा स्थित वचत खातामा कोल्डस्टोरेज प्रयोजनकै रकम राख्ने भिकने गरेको हो । व्याज आउने हुनाले सो खाता खोलेको हो । सो खातामा रहेको रकम कोल्ड स्टोरेज कै हो ।

दाजु जयप्रकाश प्रसाद गुप्ताले कोल्ड स्टोरेजको रकम समय समयमा लिने गरेको हो । मैले दाजु जयप्रकाश प्रसाद गुप्तालाई साना तिना लेनदेन वाहेक कुनै रकम दिएको छैन । दाजुलाई आवश्यकता अनुसार कोल्ड स्टोरेज सम्बन्धी सामान खरिद वा अन्य कामको लागि कोल्ड स्टोरेजको रकम लिने दिने गर्थे कहिले कहिले दिएको यकिन थाह छैन ।

(ग) **विनयकुमार गुप्ता (कान्छो भाइ):**

मैले आफ्नो व्यवसाय १०-१२ वर्षदेखि गरिआएको छु । दाजु भाइको आफ्नै कारोबार छ । पैतृक सम्पत्ति सगोलमा छ । दाजु भाइको ऋण धन आ-आफ्नो हो । मेरो नामको सप्तरी कन्चनपुर वडा नं. ८ स्थित कि.नं. २७६ र २७८ को जग्गा शुभ श्री सहकारी संस्थावाट ऋणलिई सो रकम सुधिर सिजापतिलाई ऋण स्वरुप दिई नीजले सो ऋण नफर्काएसम्मको लागि मलाई पास गरिदिएको हो । मेरी श्रीमती रेखा गुप्ताको नाममा रहेको ललितपुर सुनाकोठी गा.वि.स. वडा नं. ८ (क) कि.नं. ७३४ को ०-१०-०-१ जग्गा मेरो श्रीमतीको माइती तर्फवाट किनिदिएको हो । सो जग्गामा वनेको घर शुभ श्री को अपरेटिभवाट ऋण लिएर बनाएको हो । घर बनाउने क्रममा लिएको ऋण पुनः सो घर धितो राखी रु ३०,००,०००/- ऋण लिई तिरको छु । हाल पनि सो ऋण बाँकी छ । मेरो नाममा रहेको कन्चनपुर गा.वि.स. वडा नं. ७ स्थित कि.नं. २५३ र २५९ को जग्गा वुवाले खरिद गरेको हो र सो मा वनेको घर दाजु दिपक कुमार गुप्ता र मेरो आय स्रोतवाट बनाएको हो ।

मेरो आयका मुख्य स्रोतहरुमा २०४६ सालतिर सगोलमा खरिद गरी घरेलु विभागमा दर्ता रहेको नेपाल प्रिन्टिङ सर्पोट नामक प्रेसवाट प्राप्त हुने आय, शुभश्री कोअपरेटिभ मा संचालक पदमा रहेको हुँदा त्यहाँवाट प्राप्त हुने भत्ता र सुविधा,

संयुक्त ऋण लिई गरिने शेयर कारोवारबाट प्राप्त रकम र कहिले काँही वुवावाट लिने दिने रकम हुन् ।

शुभश्री कोअपरेटीभमा मेरो वुवाको रु. २०,०००/-, आमाको रु २०,०००/- दाजु दिपक गुप्ताको रु २०,०००/- मेरो रु. २०,०००/- को र थप ८०,०००/- को शेयर रहेको छ ।

मेरो दाजु जयप्रकाश प्रसाद गुप्ताको नामको कृषि विकास बैंक बैंकिङ कार्यालय रत्नपार्क र बैंकअफ काठमाडौँबाट विभिन्न मितिमा म मार्फत जम्मा गरेको र भिकेका रकमहरु दाजुले भने बमोजिम राखेको र भिकेको हो । सो को स्रोत र प्रयोजनका बारेमा दाजुलाई नै थाह होला, मलाई थाह छैन ।

मलाई मेरो दाजु जयप्रकाश प्रसाद गुप्ताले कुनै चल अचल सम्पत्ति र नगद राख्न दिनु भएको छैन । मैले शुभश्री कोअपरेटिभ र प्रिन्टिङ सपोटको आम्दानी दाजुलाई दिएको छैन ।

(घ) सरस्वती पुरी (श्रीमती):

म पहिले श्रृंगार व्यवसाय गर्दथेँ । हाल घर व्यवहार हेरेर वस्छु । मेरो नामको सप्तरी घरमपुर गा.वि.स. वडा नं. ८ स्थित जग्गा २०५०।१०।२० मा खरिद गरेको हो स्रोत पतिलाई थाहाछ । मेरो नामको भक्तपुर दुवाकोट स्थित जग्गा श्रीमान्ले किनिदिनु भएको हो स्रोत मलाई थाह छैन ।

मेरो नामको नेपाल वंगलादेश बैंक स्थित वचत खातामा जम्मा भएको रु. ६,००,०००/- गाडी विक्रीबाट प्राप्त भएको रकम हो । जम्मा भएको रु. १०,००,०००/- रकम श्रीमान्ले दिनु भएको हो स्रोत वहाँलाई नै थाह छ । त्यस्तै जम्मा भएको १४,००,०००/- सोही बैंकको मेरो नामको मुद्दती खाताबाट सरेर आएको हो । सो वचत खाताबाट रु. ३५,९०,०००/- श्रीमान्ले मागे बमोजिम भिकेर दिएको हो । मुद्दति खातामा जम्मा भएको रु. १४,००,०००/- को स्रोत श्रीमान्लाई थाहाछ ।

३. अनुसन्धानको क्रममा देखिएको सम्पत्ति:

पैतृक सम्पत्तिको विवरण:

जयप्रकाश प्रसाद गुप्ताको एकाघर सगोलको परिवारका नाममा देहायका घर जग्गाहरु पैतृक सम्पत्तिको रुपमा देखिएको छ ।

तालिका नं ३

क्र. सं.	सम्बन्धित ज.घ.को नाम र अभियुक्तसँगको नाता	जग्गाको विवरण					मिति
		जिल्ला	गा.वि.स./न.पा.	वडानं.	कि.नं.	क्षे.फ. (विगाहा)	

१.	श्यामसुन्दर प्रसाद रौनियार (बाबु)	सप्तरी	रुपनगर	७	५२३	०-१-१५	*२०४३।७११
२.	"	"	धरमपुर	८(ग)	६०	११-१४-१८ पर्ती	२०३८
३.	"	"	"	१	६४५	०-०-१०	२०३८।११।५
४.	"	"	"	१	५८८	०-६-२	२०३८।११।५
५.	"	"	भरुवाखाल	२	३१	०-१-६	२०३८।११।२
६.	"	"	फत्तेपुर	३	१४	०-१-१६	
जम्मा:-						१२-८-१३	

* कि.नं. ४१९ बाट कायम भएको नयाँ किता ।

पैतृक सम्पत्तिबाट प्राप्त हुने आय:

प्रतिवादी जयप्रकाश प्रसाद गुप्ताको परिवारमा पैतृक सम्पत्तिका हकवालाहरु बाबु, आमा, आफू तथा श्रीमती, सगोलका भाइ र बुहारीहरु गरी ८ जनाको रहेको छ । भाइ सबै आ-आफ्नो व्यवसाय गरी छुट्टा छुट्टै बसेका तर पैतृक सम्पत्तिको अंशबण्डा नभएको र पैतृक सम्पत्ति सगोलमा रहेको देखिन्छ । जयप्रकाश प्रसाद गुप्ताले सार्वजनिक पद धारण गर्नु पूर्व कृषि विकास बैंक रत्नपार्क शाखा कार्यालयमा बचत खाता नं. २५२४९० मात्र रहेको छ । खातामा सार्वजनिक पद धारण गर्नु पूर्व मिति २०४६।५।८ देखि २०४८।३।३२ सम्म करिब २ वर्षको अवधिमा रु. २२ हजार मात्र जम्मा भएको देखिएको छ । निजको पैतृक सम्पत्तिबाट हुने आय तथा निजको स्वआर्जनको आय नगन्य रुपमा रहेको र केवल जिविकोपार्जन मात्र हुने आय रहेको हुँदा निजको सार्वजनिक पद धारण गर्नु पूर्वको आर्थिक हैसियत सामान्य रहेको देखिन्छ । सार्वजनिक पद धारण गर्नु पूर्वको लामो समयवधिभित्र चल अचल सम्पत्ति आर्जन गरेको देखिएको छैन । सो कुरा निजको बयान कथनबाट समेत पुष्टि भएकोछ । यस प्रकार निजको पैतृक सम्पत्तिबाट प्राप्त हुने सीमित कृषिको आय घर व्यवहारमा नै खर्च भै जाने भएकोले बचत हुने स्थिति समेत नदेखिँदा पैतृक सम्पत्तिबाट हुने आयले कुनै प्रकारको चल अचल सम्पत्ति बढे बढाएको हुन सक्ने आधार स्थापित हुन सक्ने अवस्था छैन ।

पैतृक सम्पत्ति बिक्रीबाट भएको आय:

मालपोत कार्यालय, सप्तरीबाट प्राप्त जग्गा बिक्रीको विवरण:

प्रतिवादीका बाबु श्यामसुन्दर प्रसाद रौनियारले देहायका विभिन्न व्यक्तिहरुलाई देहायका मितिमा बिक्री गरेको जग्गाको विवरण यस प्रकार छ ।

तालिका (अ)

सि.नं.	खरिदकर्ता	बिक्री मिति	गा.वि.स. र वडा नं.	साविक		बिक्री भएको		पारित बैली अंक रु.
				कि.नं.	क्षे.फ.	कि.नं.	क्षे.फ.	
१.	हरीशंकर निरौला	2041/3/18	धरमपुर ४	163	1-16-8	168	0-8-0	14,000/-
२.	मनोरथ प्र.साउतेली, भरुवाल ४ ख	2040/4/19	भरुवाल ४ख	2	0-7-11	292	0-6-12	1,50,000/-
३.	रणजितसिंह रौनीयार,	2042/8/18	भरुवाल ४ख	293	0-0-19	322	0-0-9	20,000/-
४.	अमनीदेवी रौनियार	2042/8/19	भरुवाखाल ४ख	323	0-0-10	323	0-0-10	2,000/-
५.	भूमकसिंह राई	2038/2/14	भरुवाल २	306	1-0-	306	1-0	8000/-
				29	0-8-5	29	0-8-5	500/-
				197	0-4-11	197	0-4-11	2500/-

६.	जिरलक्ष्मी राई	2049/4/21	धरमपुर १	433	0-3-3	465	0-1-13	2000/-
७.	रामकुमारी राई	2054/12/13	धरमपुर १	466	0-1-0	638	0-0-6	2000/-
८.	नखतवहादुर राई	2048/6/13	धरमपुर १	419	1-1-13	426 427	0-2-0 0-3-0	5000/-
९.	राधा भट्टराई	2048/7/25	धरमपुर १	428	0-16-13	430	0-0-15	2000/-
१०.	देवीकुमारी पोखेल	2048/7/25	धरमपुर १	428	0-16-13	431	0-1-0	2000/-
११.	लक्ष्मी भट्टराई	2048/7/25	धरमपुर १	428	0-16-13	429	0-2-5	5000/-
१२.	गितादेवी भट्टराई	2048/11/9	धरमपुर १	428	0-9-10	443	0-1-0	5000/-
१३.	पस्तीदेवी कटुवाल	2048/4/28	धरमपुर १	215	0-9-14	414	0-2-0	2000/-
१४.	मायादेवी कार्की	2048/4/28	धरमपुर १	215	0-9-14	415	0-1-0	2000/-
१५.	अनारदेवी यादव	2048/4/28	धरमपुर १	283	1-4-13	418	0-1-6	2000/-
१६.	विनितादेवी पोखेल	2048/4/28	धरमपुर १	283	1-4-13	416	0-1-0	5000/-
१८.	सोमप्रसाद निरौला	2048/4/28	धरमपुर १	409	0-0-6	409	0-0-6	1200/-
				283	1-4-13	417	0-0-4	800/-
१९.	पुण्यप्रसाद घिमिरे	2048/4/28	धरमपुर १	215	0-9-14	413	0-3-0	5000/-
२०.	सावित्रीदेवी घिमिरे	2048/4/28	धरमपुर १	215	0-9-14	412	0-3-14	5000/-
२१.	जिरलक्ष्मी राई	2055/9/8	धरमपुर १	639	0-1-4	644	0-0-14	2000/-
२२.	खड्गकुमारी पोखेल	2041/3/18	धरमपुर ४	163	1-16-8	170	0-8-8	14,500/-
२३.	हेमराज पोखेल	041/3/18	धरमपुर ४	163	1-16-8	169	1-0-0	34,500/-
२४.	कुमारप्रसाद निरौला	2048/2/28	धरमपुर १	286	0-2-6	407	0-1-0	5000/-
२५.	मिनादेवी निरौला	2048/2/28	धरमपुर १	286	0-2-6	408	0-1-0	5000/-
२६.	निर्मला भट्टराई	2053/10/11	धरमपुर १	444	0-8-0	587	0-1-8	2000/-
२७.	गीतादेवी भट्टराई	2053/10/11	धरमपुर १	444	0-8-0	586	0-0-10	2000/-

प्रतिवादीले सप्तरीको जग्गा बिक्रीको आम्दानी जम्मा रु. १४,३९,५००/- देखाएकामा निजहरुको सगोलमा रहेको जग्गाहरु मध्ये २०३८ साल यता जम्मा ४-८-९ विगाहा जग्गा बिक्री गरेको र त्यसै बेला निजका कान्छा भाइ विनय कुमार गुप्ताका नाउँमा जिल्ला सप्तरी कञ्चनपुर गा.वि.स. वडा नं. ७ हालको मूल्यांकन अनुसार रु. ३,७६,०००/- मूल्य पर्ने ०-२-६ विगाहा घडेरी जग्गा किनी मूल्य रु. १७,८२,४३२/- पर्ने आधुनिक पक्की घर निर्माण गरेको र सो समयसम्म निजहरुको काठमाडौंमा घर घडेरी केही नभएको अवस्था देखिन्छ । सप्तरीको उक्त जग्गा खरीदको स्रोतका सम्बन्धमा निज विनय कुमार गुप्ताले सो जग्गा खरीद पैतृक सम्पत्तिबाट भएको र २०४८ सालमै घर बनाउन शुरु गरी २०५० सालतिर घर बनाई सकिएको भन्ने कुरा बयानमा उल्लेख गरेको छ । घर निर्माण गर्दा गर्दैको अवस्थामा समेत सोही धरमपुर गा.वि.स.को केही जग्गा बिक्री भएको र सोबाट प्राप्त रकम समेत त्यसै घरको निर्माणमा खर्च भएको देखिन्छ । यसैगरी निजहरुको फत्तेपुर-३ स्थित विटौरीको जग्गामा रहेको पुरानो घर भएको ठाउँमा समेत रु. ११,५२,०४५/- मूल्य पर्ने नयाँ घर निर्माण भएको देखिन्छ । उक्त घर निर्माण गर्दा समेत निजहरुको पैतृक सम्पत्ति खर्च भई निर्माण भएको कुरा निजहरुको बयानबाट देखिन्छ ।

मालपोत कार्यालय, सुनसरीबाट प्राप्त जग्गा बिक्रीको विवरण:

प्रतिवादीका बाबु श्यामसुन्दर प्रसाद रौनियारले जि. सुनसरी वसन्तपुर गा. वि. स. वडा नं. ९(क) र ९(ख) मा रहेका विभिन्न कित्ता जग्गाहरु देहायका विभिन्न व्यक्तिहरुलाई देहायका मितिमा बिक्री गरेको विवरण यस प्रकार छ :

तालिका (आ)

सि.नं.	खरिदकर्ता/स्थान	विक्री मिति	साविक		विक्री भएको		विक्री मूल्य (लिखत बमोजिम)	प्रतिवादीले पेश गरेको विवरणमा उल्लेखित मूल्य रु.
			कि.नं.	क्षे.फ.	कि.नं.	क्षे.फ.		
१.	लखन महतो	2053/11/2	259	4-4-5	263	0-5-0	5000/-	25,000/-

२.	अमुलियादेवी साहु	2053/11/2	259	4-4-5	262	0-15-0	12,200/-	75,000/- विवरणमा सूर्यनारायण साहु भनेको
३.	सत्यनारायण साहतेली	2053/11/2	259	4-4-5	264	0-10-0	10,000/-	50,000/-
४.	दिपनारायण साहु	2053/11/2	259	4-4-5	265	0-10-0	10,000/-	50,000/-
५.	जोगिन्द्र साहु	2053/11/2	259	4-4-5	261	0-5-0	5,000/-	25,000/-
६.	वसिर मिया	2053/11/2	259	4-4-5	266	0-10-0	10,000/-	बाँकी ०-१९-५, कि.नं.२६७, कायम 25,000/- विवरणमाजर्जर मिया भनेको
७.	हरिलाल साहु	2053/11/2	259	4-4-5	260	0-10-0	10,000/-	50,000/-
८.	हरिलाल साहु	2053/9/28	1	7-7-5	257	2-13-0	41,000/-	2,12,000/-
९.	मिश्रीलाल साहु	2053/9/28	1	7-7-5	258	0-10-0	8,100/-	बाँकी जग्गा 4-4-5 कि.नं. 259 कायम (40,000/-)
१०.	हरिलाल साहु	2057/10/18	267 50	0-19-5 2-14- 16.5	267 334	1-0- 16.5	81,000/-	1,40,375/- 1,56,187/50
११.	दन्नावर्ता कुमारी महतो	2057/10/18	50	2-14- 16.5	331	1-0-0	40,000/-	1,50,000/- मिथिलेश्वरमहतो भनेको
१२.	लखन महतो	2057/10/18	50	2-14- 16.5	330	0-5-0	10,000/-	37,500/-
१३.	हसन मिया	2057/10/18	50	2-14- 16.5	333	0-4-0	8,000/-	30,000/-
१४.	वदामी साह	2057/10/18	50	2-14- 16.5	332	0-5-0	10,000/-	37,000/-

प्रतिवादी जयप्रकाश प्रसाद गुप्ताका बाबुको नाममा रहेको पैतृक सम्पत्ति २०५३ सालमा २ पटक र २०५७ सालमा १ पटक प्रतिवादीकै बयान बमोजिम रु. ११,०३,०६२।५० मा बिक्री गरिएको छ । जग्गा बिक्रीबाट प्राप्त आयबाट भएको खर्च तर्फ हेर्दा सोही अवधिभित्र निजका एकाघर सगोलका भाइ विनयकुमार गुप्ताको नाममा सप्तरी जिल्लाको कञ्चनपुर गाउँ विकास समिति स्थित रु. ३,२०,०००।- को जग्गा र दिपककुमार गुप्ताको नामको मोरङ जिल्ला साविक जतुका काठकुरया स्थित रु. २,८०,०००।- को जग्गा खरीद भएको छ । सगोलको जग्गा बिक्रीबाट भएको आम्दानीको आ-आफ्नो हिस्साबाट सो जग्गाहरु खरीद गरेको देखिन्छ । सो जग्गा बिक्रीबाट प्राप्त गरेको रकमको दामासाही हिस्साको केही रकम जयप्रकाश प्रसाद गुप्ताले पनि प्राप्त गरेको हुन सक्ने व्यवहारिक परिस्थिति समेत देखिदा उक्त रु. ११,०३,०६२।५० दामासाही हिसाबले ४ जना अंशियारहरुमा भाग लगाउँदा हुने रु. २,७५,७६५।६२ प्रतिवादी जयप्रकाश प्रसाद गुप्ताले पाएको हुन सक्ने आधार स्थापित भएको छ । सो रकम निजले सप्तकोशी कोल्ड स्टोरेज प्रा.लि.को शेयरमा लगाएको हुन सक्ने भएकाले रु. २,७५,७६५।६२ लाई उक्त प्रा.लि. स्थापना गर्दा निजले स्वलागत पूँजी (Equity capital) मा लगाएको रकममा समायोजन गरी स्रोत नखुलेको रकममात्र दावीमा लिइएको छ । एकाघर सगोलका भाइहरु, बाबु र आमा लगायतका कुनै पनि सदस्यहरु कम्पनीको शेयरधनी नभएबाट पैतृक सम्पत्तिको जग्गा बिक्री गरी प्राप्त भएको नगद सम्पत्ति दामासाही हिसाबले अंशियारहरुमा बाँडफाँड भएको स्पष्ट हुन्छ ।

परिवारका अन्य सदस्यहरुका नाममा रहेको अचल सम्पत्ति:

प्रतिवादीले सार्वजनिक पद धारण गरेपछि एकाघर सगोलका परिवारका भाइ तथा भाइ बुहारीहरुको नाममा रहेको सम्पत्तिको विवरण निम्नानुसार देखिएकोछ ।

तालिका नं. ४

सि.नं.	जग्गाधनीको नाम र नाता	जग्गाको विवरण					मूल्य	खरीद मिति
		जिल्ला	गा.वि.स.	वडा नं.	कि.नं.	क्षेत्रफल विगाहा		
१.	विनयकुमार गुप्ता भाइ	सप्तरी	कञ्चनपुर	७	२५३	०-२-६	३,७६,०००/-	२०४८/१२/३
२.	दिपककुमार गुप्ता, भाई	मोरङ	साविक कञ्चनपुर	१(क)	४६१	०-१-०	१,८०,०००/-	२०५२/१२/२५
३.	„	सप्तरी	धरमपुर	४	२३२	१-०-०	४,००,०००/-	२०५५/११/७
४.	„	मोरङ	साविक जतुका कठकुरपा	८(क)	२३२	०-०-१४	२,८०,०००/-	२०५६/११/२९
५.	विनयकुमार गुप्ता भाइ	सप्तरी	कञ्चनपुर	८	२७६	०-१-२ १/२	३,२०,०००/-	२०५७/११/५
६.	रेखा गुप्ता भाइबुहारी	लतिलपुर	सुनाकोठी	८(क)	७३४	०-१०-०-१ रोपनी	१०,०६,२५०/-	२०५७/११/९

तालिका नं. ५ देखि ९ सम्म प्रस्तुत गरिएका सम्पत्तिहरु प्रतिवादीले सार्वजनिक पद धारण गरेपश्चात आर्जन गरेका सम्पत्तिहरु हुन् । सोही अवधिमा निजका भाइहरु २०४६ सालदेखि आ-आफ्नो व्यवसाय गरी भिन्ना भिन्नै बसोबास गरेको बयानमा समेत उल्लेख भएको छ । उनीहरुको नाममा रहेको सम्पत्तिहरु पैतृक सम्पत्तिको जग्गा बिक्री गरेर आर्जन गरेको नगद सम्पत्तिको अंशियार भएको नाताले प्राप्त गरेको देखिएको छ । प्रतिवादी जयप्रकाश प्रसाद गुप्ताले अधिकृत पूँजी ३ करोड र जारी पूँजी २ करोड राखी सप्तकोशी कोल्ड स्टोरेज प्रा.लि. स्थापना गरेको देखिन्छ । उक्त प्रा.लि.को संस्थापकहरुले तत्काल लिन कबूल गरेको शेयर संख्यामा प्रति शेयर रु. १००/- का दरले जयप्रकाश प्रसाद गुप्ताको ९७.७५% ले हुने १८०००० कित्ता र उज्ज्वल शर्माको २.२२ % ले हुने ४००० कित्ता रहेको छ । यत्रो ठूलो लगानीमा एकाघर सगोलका कुनै पनि सदस्यहरु शेयरधनी रहेको नदेखिएको हुँदा सगोलको सम्पत्तिका अंशियारहरुमा बिक्री गरेको बाहेकको पैतृक सम्पत्ति बाँडफाँड नगरी यथास्थितिमा राखी आ-आफ्नो व्यवसाय गरी भिन्ना भिन्नै बसेको भनी निजहरुले दिएको बयानबाट थप पुष्टि भएको छ । मान्नु छुट्टिएका, अंशबण्डा नभएका तर स्वतन्त्र रुपमा अलग/अलग बसेका भाइहरुको सम्पत्ति र प्रतिवादीको सम्पत्तिमा अत्यधिक भिन्नता देखिएको छ । यस्तो अमिल्दो व्यहोराले प्रतिवादीको कसूरमा संलग्नता रहेको थप पुष्टि गर्दछ ।

४. सार्वजनिक पद धारण गरेपछि आर्जन गरेको सम्पत्ति:

सार्वजनिक पद धारण गरेपछि जयप्रकाश प्रसाद गुप्ताले आर्जन गरेका चल अचल सम्पत्तिको विवरण देहाय बमोजिम देखिएको छ ।

(क) अचल सम्पत्ति (घर जग्गा):

तालिका नं. ५

क्र.सं.	घर जग्गाको विवरण	जग्गाधनीको नाम र नाता	खरीद मिति	जग्गाको हालको मूल्य रु.	घरको हालको मूल्य
---------	------------------	-----------------------	-----------	-------------------------	------------------

१.	का.जि.का.म.न.पा. वडा नं. ९ कि.नं. २२५ क्षेत्र. ०-४-०-३ रोपनी	जयप्रकाश प्रसाद गुप्ता	२०५२।१।२३	१०,५९,३७५।-	३४,६७,७८६।-
२.	का.जि.का.म.न.पा. ९ कि.नं. ४६३ क्षेत्र. ०-१-१-२ रोपनी	„	२०५१।४।१४		
३.	का.जि.का.म.पा. ९ कि.नं. ३७९ क्षेत्रफल ०-१-२-० को जग्गा	„	२०५१।४।१४		
४.	जिल्ला सप्तरी धरमपुर गा.वि.स. वडा नं. ८(क) कि.नं. १४ क्षेत्र. ०-१०-१९ विगाहा	„	२०५६।१०।२५	२,१९,०००।-	-
५.	जिल्ला सप्तरी धरमपुर गा.वि.स. वडा नं. ८(ग) कि.नं. ४९ क्षेत्र. ०-९-० विगाहा, कि.नं. ३५ को क्षेत्र. ०-११-३, कि.नं. ५३ को क्षेत्र. ०-१६-०, कि.नं. ५२ को क्षेत्र. ०-१०-०, कि.नं. ५० को क्षेत्र. ०-५-० गरी जम्मा २-१-३ विगाहा	सरस्वती पुरी (गुप्ता) श्रीमती	२०५२।२।२८	१०,२३,०००।-	-
६.	जिल्ला भक्तपुर दुवाकोट गा.वि.स. वडा नं. १(घ) कि.नं. १२०९ क्षेत्र. ०-४-०-० रोपनी	„	२०५२।२।२८	८७,५००।-	-
७.	*फतेपुर गा.वि.स. वडा नं. ३ को कि.नं. १४ क्षेत्र. ०-०-१-१६ स्थित २०५२ सालमा निर्मित घर	श्यामसुन्दर रौनियार, बाबु		-	८,४६,६२०।७७
८.	२०५० सालमा कन्चनपुरमा निर्मित घरको मूल्यांकन रु.	विनय कुमार गुप्ता, भाई			१७,८२,४३१।९३
			जम्मा:-	२३,८८,८७५।-	६०,९६,८३८।१०
			कुल:-	८४,८५,७९३।०	

* विटौरी जग्गामा रहेको घर

(ख) गाडी:

तालिका नं. ६

विवरण	रकम रु.
जयप्रकाश प्रसाद गुप्ताको नाममा २०५८।१।३ मा खरीद गरेको बा. ३ च. ७७३९ को ल्याण्ड रोभर जीप खरीद गरेको मूल्य ।	१८,००,०००।-
जयप्रकाश प्रसाद गुप्ताको नाममा भन्सार सुविधा अन्तर्गत २०५३ चैत्रमा लिएको बा.अ.त्र ९६०२ को निशान सन्नि कार खरीद गरेको मूल्य ।	६,६३,०१६।२५
जम्मा:-	२४,६३,०१६।२५

(ग) बैंक मौज्दात:

तालिका नं. ७

क्र.सं.	खातावालाको नाम	अभियुक्तसँगको नाता	बैंकको नाम	खाता नं.	रकम
१.	जयप्रकाश प्रसाद गुप्ता	स्वयं	बैंक अफ काठमाडौं	०१००००००४६०९	४,५८,०५५।-
२.	„	„	स्टान्डर्ड चार्टर्ड बैंक	१८००९३ ७७७०१	२,०५,४१३।६८
३.	सरस्वती पुरी	श्रीमती	नेपाल बंगलादेश बैंक लि.	००८८२१ एस	३६,७०३।५८

जम्मा:-		७,००,१७२।२६
४.	तत्कालीन अवस्थामा मन्त्रिपरिषद्को सदस्य रहेका निज गुप्ताले सम्पत्ति न्यायिक छानवीन आयोग गठन गर्न मन्त्रिपरिषद्बाट निर्णय भई उक्त आयोग गठन भए पश्चात आफ्नो नाममा रहेको सम्पत्ति लुकाउने छिपाउने उद्देश्यले कृषि विकास बैंक, रत्नपार्कमा निजको बचत खाता नं. २५२४९० को खाता बन्द गरी भित्रिएको रु.	९,२२,३०६।९७
५.	तत्कालीन अवस्थामा मन्त्रिपरिषद्को सदस्य रहेका निज जयप्रकाश प्रसाद गुप्ताले आर्थिक ऐन, २०५८ को व्यवस्था अनुसार आयको स्वेच्छिक घोषणा कार्यक्रम लागू हुने भएपछि २०५८।६।२३ मा नेपाल बंगलादेश बैंकमा रहेको श्रीमती सरस्वती पुरीका नामको खाताबाट निकालेको रकमले कुनै प्रकारको चल अचल सम्पत्ति खरीद नगरी लुकाएको छिपाएको रकम रु.	३५,९०,०००।-
६.	बैंक अफ काठमाडौंको खाता नं. ०१००००००४६०९ मा स्रोत खुल्न नसकेको रु. १५ लाख रकम मिति २०५६।६।२६ मा निजका भाइ विनय कुमार गुप्ताले दाजु जयप्रकाश प्रसाद गुप्ताले दिएको रकम राखेको भनी जम्मा गरेको रकम मध्ये लुकाउने छिपाउने दुराशय राखी विभिन्न व्यक्तिहरुका नाममा चेक मार्फत भुक्तानी भएको रकम रु.	१०,४४,४४५।-
कुल:-		६२,५६,९२३।२३

(घ) शेयर (सप्तकोशी कोल्ड स्टोरेज प्रा.लि.)

तालिका नं. ८

विवरण	रकम रु.
कृषि विकास बैंकबाट सप्तकोशी कोल्ड स्टोरेज प्रा.लि.लाई कर्जा दिँदा ऋण/स्वलागत अनुपात ७१:२९ ले हुने रु. ८१,९२,०००।- स्वलागत पूँजी मध्ये आफ्नो पैतृक जग्गाको Land and Development बापत ११,०३,०००।- घटाई आउने रु. ७०,८९,०००।- मध्ये ९७.७८ प्रतिशत शेयर हिस्साको अनुपात अनुसार जयप्रकाश प्रसाद गुप्ताको स्वलागत पूँजी रु. ६९,३१,६२४।२० मध्ये २०५३ सालदेखि २०५७ सालसम्म सुनसरीको पैतृक जग्गाको विक्रीबाट निजको बयान बमोजिम प्राप्त भएको रु. ११,०३,०६२।५० रकमका अंशियारहरुमा चार भाग लगाउँदा हुने रु. २,७५,७६५।६२ निजको भागमा पर्ने र सो रकम स्वलागत पूँजीमा रहेको हुनसक्ने भएको रु.	६९,३१,६२४।२०

(ङ) अध्ययन खर्च:

तालिका नं. ९

विवरण	रकम रु.
जयप्रकाश प्रसाद गुप्ताको छोरालाई बुढानिलकण्ठ आवासीय मा.वि. बुढानिलकण्ठमा मिति २०५७।२ देखि २०५९ मंसिर ५ गतेसम्म अध्ययन गराउँदाको खर्च	१,९५,३८७।-

कुल सम्पत्ति (तालिका नं. ५-९ सम्म):

विवरण	रकम रु.
जयप्रकाश प्रसाद गुप्ताको कृषि विकास बैंक, रत्नपार्क, बैंक अफ काठमाडौं र निजको एकाघरकी श्रीमती सरस्वती पुरी (गुप्ता) को नेपाल बंगलादेश बैंक लि.का बैंक खाताहरुमा गैरकानूनी ढंगबाट आर्जन गरेको नगद सम्पत्ति जम्मा गरी लुकाउने छिपाउने दुराशय राखी भिक्रेको नगद सम्पत्ति रु.	५५,५६,७५१।९७
अध्ययन खर्च रु.	१,९५,३८७।-
निजले लुकाउन छिपाउन नसकेको हालको सम्पत्ति (घर जग्गा, बैंक मौज्दात, गाडीहरु, शेयर पूँजी) रु.	१,८५,८०,५२५।५२
सार्वजनिक पद धारण गरेपछि संग्रह गरेको कूल सम्पत्ति रु.	२,४३,३२,६६४।७८

सार्वजनिक पद धारण गर्नु अघि र पछि बैंक व्यालेन्सको रकमको तुलनात्मक विवरण:

जयप्रकाश प्रसाद गुप्ताले सार्वजनिक पद धारण गर्नु पूर्व आर्जन गरी बचत गरेको नगद सम्पत्ति र सार्वजनिक पद धारण गरे पश्चात आर्जन गरेको रकम मध्ये खर्च गरी नेपाल अधिराज्यभित्रका विभिन्न बैंकहरुमा जम्मा गरेको रकमको तुलना गर्दा निम्नानुसार देखिएको छ ।

तालिका नं. १०

क्र.सं.	बैंकको नाम	खातावालाको नाम	खाता नं.	रकम जम्मा गरेको मिति	सार्वजनिक पद धारण गर्नु पूर्व	सार्वजनिक पद धारण गरे पछि
१.	कृषि विकास बैंक, रत्नपार्क	जयप्रकाश प्रसाद गुप्ता	२०२४९०	२०४६।५।८ देखि २०५८।१।२० सम्म	२२,०००।-	३८,६१,८००।-
२.	नेपाल बंगलादेश बैंक लि.	सरस्वती पुरी (गुप्ता)	००८८२१ एस	२०५५।६।६ देखि २०५८।६।१२ सम्म	-	३६,०२,०००।-
३.	बैंक अफ काठमाडौं	जयप्रकाश प्रसाद गुप्ता	०१००००००४६०९	२०५३।१।३० देखि २०५६।६।२६ सम्म	-	१७,२८,०००।-
४.	*स्टान्डर्ड चार्टर्ड बैंक	„	१८००९३७७७०१	२०५७।१।०२ देखि २०५९।३।१३ सम्म	-	(४,०९,७७१।-)
जम्मा:-					२२,०००।-	९१,९९,८००।-
* यस खातामा जम्मा भएको रकमको स्रोत खुलेको हुँदा यस तालिकामा उल्लेख गर्ने प्रयोजनका लागि मात्र देखाइएको छ । जम्मा रकममा गणना गरिएको छैन ।						

उपरोक्त तालिकामा जयप्रकाश प्रसाद गुप्ता र निजकी श्रीमती सरस्वती पुरी (गुप्ता) को नामको बैंक खातामा निजले सार्वजनिक पद धारण गर्नु पूर्व र पछिको समयमा जम्मा गरेको नगद सम्पत्तिको तुलनात्मक विवरण भल्कने प्रयोजनका लागि उल्लेख गरिएको छ । यस विवरणबाट प्रतिवादीले मुलुकले विश्वास गरी सुम्पेको सार्वजनिक जवाफदेहीको पदको दुरुपयोग गरी सम्पत्ति आर्जन गरेको देखिन्छ ।

५. स्रोत खुलेको सम्पत्ति:

प्रतिवादी जयप्रकाश प्रसाद गुप्ताको स्रोत खुलेको सम्पत्तिको विवरण देहाय बमोजिम छ ।

तालिका नं ११

क्र.सं.	नाम	सम्पत्तिको विवरण	मूल्य रु.	कैफियत
१.	जयप्रकाश प्रसाद गुप्ता	सप्तरी जिल्ला धरमपुर ८(क) कि.नं. १४ को क्षे.फ. ०-१०-१९	२,१९,०००/-	तालिका नं. ५ क्र.सं. ४
२.	„	स्टाण्डर्ड चार्टर्ड बैंकमा रहेको मौज्दात	२,०५,४१३६८	तालिका नं. ७ क्र.सं. २
३.	„	छोरा अनुस्क आन्दको बुढानिलकण्ठ आवासीय मा.वि.स.मा २०५७ जेठ देखि २०५९ मंसिरसम्म अध्ययन खर्च	१,९५,३८७/-	तालिका नं. ९
४.	श्यामसुन्दर प्रसाद रौनियार	*२०५२ सालमा फत्तेपुरमा निर्मित घर	८,४६,६२०१७	तालिका नं. ५ क्र.सं. ७
५.	विनय कुमार गुप्ता	२०५० सालमा कन्चनपुरमा निर्मित घरको मूल्यांकन रु.	१७,८२,४३१९३	तालिका नं. ५ क्र.सं. ८
६.	जयप्रकाश प्रसाद गुप्ता	२०५३ सालदेखि २०५७ सालसम्म पैतृक सम्पत्तिको विक्रीबाट बयान बमोजिम प्राप्त रु. ११,०३,०६२५० अशियारहरुमा चार भाग लगाउँदा रु. २,७५,७६५६२ निजले पाएको	२,७५,७६५६२	तालिका नं. ८
जम्मा:			३५,२४,६९८१०	

* विटौरी जग्गामा बनेको घर

स्रोत खुलेको सम्पत्ति सम्बन्धी विश्लेषण:

- (१) प्रतिवादी जयप्रकाश प्रसाद गुप्ताका नाममा २०५६।१०।२५ मा खरीद भएको क्र.सं. १ को १० कठ्ठा १९ धुर जग्गा निजले बयानमा सो जग्गा शहीदको स्मृतिमा सामाजिक कार्यको लागि उपयोगमा ल्याउन विभिन्न व्यक्तिहरुबाट रकम संकलन गरी खरीद गरेको भने तापनि त्यस्तो सामाजिक उद्देश्य राखी खरीद गरिएको जग्गा भए अन्य व्यक्ति समेतको नाममा वा संस्थाको नाममा खरीद गर्नु पर्नेमा निजले आफ्नै नाममा खरीद गरेको देखिएको र निजले बयानमा उल्लेख गरे अनुसार पुष्टि गर्न सक्ने कुनै सबूद प्रमाण समेत पेश हुन सकेको छैन । निज २०५१ सालदेखि २०५९ सालसम्म सांसद पदमा रहिरहेको र त्यसपछि बीच बीचमा संसदीय समितिको सभापति, कोशी टप्पु वन्यजन्तु आरक्षको जग्गा समाधान समितिको अध्यक्ष र पटक पटक मन्त्री भएको देखिएको हुँदा सो अवस्थामा निजले तलब, भत्ता र सुविधा स्वरूप प्राप्त गरेको आयबाट आफ्नो परिवारको पालन पोषणमा हुने खर्च, राजनैतिक नेताका रूपमा रही कार्यकर्ता परिचालनमा हुने खर्च, बीच बीचमा भएका निर्वाचनमा सहभागी हुँदा त्यसमा हुने खर्च, औषधोपचारमा हुने खर्च समेतका लागि ठूलो परिमाणमा प्रतिफल प्राप्त हुन नसक्ने रकम खर्च हुने भएकोले निजको तलब भत्ता सुविधाबाट प्राप्त हुने रकममा बचत गरी चल अचल सम्पत्ति आर्जन हुन सक्ने अवस्था छैन । तापनि निजको सगोल परिवारमा रहेको कृषिउपजको सानोतिनो हिस्सा र अन्य काममा लगाई बाँकी रहन गएको जमीन विक्रीको केही हिस्सा रकम समेत जोडजम्मा गरी एकत्रित भएको सम्पत्तिबाट सो जग्गा खरीद गरेको हुन सक्ने अवस्थालाई विचार गर्दा निजको सो जग्गा खरीदमा खर्च भएको सम्पत्तिको स्रोत खुलेको मान्न सकिने अवस्था

हुँदा रु. २,१९,०००/- बराबरको मूल्य पर्ने सो जग्गालाई स्रोत खुलेको सम्पत्तिको रुपमा गणना गरिएको छ ।

- (२) क्र.सं. २ मा उल्लेख भएको स्टाण्डर्ड चार्टर्ड बैंकमा रहेको खाताको कारोबारको प्रकृति सामान्य नै देखिएको र निजले सार्वजनिक सेवाको पद धारण गरेको अवधिमा विभिन्न मुलुकको भ्रमण गरेको देखिएको, त्यसरी भ्रमणमा जाँदा प्राप्त हुने नेता भत्ता, लुगा भत्ता, फुटकर खर्च (Pocket Money) आदिको रुपमा प्राप्त हुने रकम सामान्यतः जुन प्रयोजनको लागि भ्रमणकर्तालाई प्राप्त हुने हो सोही काममा खर्च भएर जाने भए पनि त्यसको नगन्य बचत पनि विस्तारै जम्मा हुँदै जाँदा केही देखिन सक्ने र पारिश्रमिकबाट प्राप्त हुने आयमा पनि केही बचत हुन सक्ने स्वभाविकतालाई विचार गरी सो बैंकमा जम्मा भएको रकम रु. २,०५,४९३।६८ लाई विदेश भ्रमण गरी प्राप्त गरेको रकम तथा पारिश्रमिक एवं भत्ताको बचत रकम हुन सक्ने देखिएकोले स्रोत खुलेको सम्पत्तिको रुपमा गणना गरिएको छ ।
- (३) क्र.सं. ३ मा उल्लिखित छोरा अनुस्क आनन्दलाई बुढानीलकण्ठ आवासीय माध्यमिक विद्यालयमा पढाउँदाको समयमा निज मन्त्री पदमा बहाल रहेको देखिन्छ । सो विद्यालयलाई विभिन्न शुल्क बापत हालसम्म बुझाएको रु. १,९५,३८७/- निजको पारिश्रमिक, भत्ता, विदेश भ्रमण आदिमा बचत रकमबाट खर्च भएको हुनसक्ने भएकोले स्रोत खुलेको सम्पत्तिको रुपमा गणना गरिएको छ ।
- (४) क्र.सं. ४ र ५ मा उल्लिखित जिल्ला सप्तरी कञ्चनपुर गा.वि.स. वडा नं. ७ स्थित घर र सोही जिल्लास्थित फत्तेपुर ३ स्थित घरहरुका सम्बन्धमा उक्त कञ्चनपुर स्थित घर २०४८ सालबाट बनाउन प्रारम्भ गरी २०५० सालमा निर्माण कार्य पूरा भएको भन्ने विनयकुमार गुप्ताको बयान कथन रहेको छ । त्यसैगरी फत्तेपुर स्थित निजहरुको कब्जामा रहेको विटौरी जग्गामा निर्मित साविक पुरानो घरको सट्टा २०५० सालमा नयाँ घर निर्माण भएको पाइन्छ । यसरी २०५० सालसम्ममा सगोल परिवारका बाबु र भाइका नाममा बनेको घरको निर्माणमा परेको लागत हेर्दा कञ्चनपुर स्थित घरको मूल्य रु. १७,८२,४३१।९३ र फत्तेपुर स्थित घरको मूल्य रु. ८,४६,६२०।१७ मूल्य बराबरको रहेको कुरा मूल्यांकन प्रतिवेदनबाट देखिएको छ । ती घर निर्माणका क्रममा खर्च भएको रकमको स्रोत तर्फ हेर्दा निजहरुको बयानबाट पैतृक सम्पत्ति खर्च गरी बनाएको भनी बयान गरेको र २०४८ सालमा निजका बाबु श्यामसुन्दर प्रसाद रौनियारका नाममा रहेका जिल्ला सप्तरी धरमपुर गाउँ विकास समिति वडा नं. ७ अन्तर्गतका विभिन्न जग्गा बिक्री भएका देखिन्छन् । ती जग्गाका लिखत बिक्री मूल्य भनी मालपोत कार्यालय सप्तरीबाट प्राप्त रेकर्ड हेर्दा २०४८ र २०४९ सालमा बिक्री भएको उक्त विभिन्न कित्ताहरुको जम्मा बिक्री मूल्य रु. २,६३,३००/- देखिन आएको । तर प्रतिवादी जयप्रकाश प्रसाद गुप्ताले बयानको क्रममा आफ्नो आम्दानीका स्रोत देखाउने क्रममा पेश गरेको कागजबाट जम्मा रु. १४,३९,५००/- मूल्य बराबरका जग्गा बिक्री गरेको भनी उल्लेख गरेको पाइन्छ ।

सो अवस्थासम्म निजहरुको सगोल परिवारमा निजका बाबु श्यामसुन्दर प्रसाद रौनियारका नाममा लगभग १० विगाहाभन्दा केही बढ्ता जग्गा सुन्सरी जिल्लास्थित बसन्तपुर गा.वि.स. वडा नं. ९ मा देखिन्छ । सो जग्गा खेतीयोग्य जग्गा भए पनि सो समयमा निजको परिवारको स्थायी बसोबास सप्तरी जिल्लाको फत्तेपुर स्थित पुरानो

घरमा रहेको र निज त्यस अवधिमा २०४८ साल देखि २०५१ सालसम्म प्रधानमन्त्रीको प्रेस सल्लाहकारको रूपमा कार्यरत रहेको अभिलेखबाट देखिन्छ । प्रतिवादीका भाइहरु दुवै अध्ययन गर्दै गरेको अवस्था छ । यसबाट सुनसरी जिल्लास्थित करीव १० विगाहा जग्गामा निजहरुले कृषकको हैसियतले कृषिकार्य नगरेको र अर्को व्यक्तिद्वारा खेतीको काम गराइएबाट “जो हात सो साथ” गरी प्राप्त गरेको कृषि उपजको एउटा सीमित अंश मात्र निजहरुले पाउने देखिन्छ । सो बाहेकका सप्तरी स्थित जग्गाहरु मध्ये २०४८ साल र २०४९ सालमा बिक्री भई बाँकी रहेको जग्गाको अवस्था हेर्दा ती जग्गाहरु कुनै पनि धनहर खेत नदेखिएको र जग्गाधनी प्रमाण पूर्जा हेर्दा जग्गाको किसिममा पर्ती भनी उल्लेख भएको पाइएबाट निजले ती जग्गाबाट देखाएको कृषि आय आम्दानी भनी मान्न सक्ने अवस्था नरहेको र अर्को तर्फ घरका जहान परिवार मध्ये छोराहरु सबै बाहिर आ-आफ्नो पेशा व्यवसायमा रहने र बाँकी २ जना बाबु र आमाबाट कृषि कार्य हुन सक्ने अवस्था देखिदैन । जेजति कृषि उब्जनी वार्षिक रूपमा निजहरुलाई प्राप्त हुने हो सो सबै परिवारको पालन पोषण, पढाई खर्च, पाहुनापाछा, लुगाफाटो, चाडपर्व, सामाजिक व्यवहार लगायत प्रतिवादी र भाइहरु विवाहहरुको विवाह खर्च, अन्य भैपरी आउने व्यय समेतलाई धान्ने अवस्था छैन । यस्तो अवस्थामा कृषि उपजबाट भएको बचतलाई अन्यत्र चल अचल सम्पत्ति आर्जन गर्न र लगानी गर्न सक्ने अवस्था छैन ।

हुन सक्ने आय र परिचालनको यस्तो परिस्थिति देखिए पनि नयाँ घर निर्माण गर्नु पर्नेभई निजहरुले कञ्चनपुरमा नयाँ घर निर्माण गरेको र फत्तेपुरको साविक पुरानो घरको सट्टा नयाँ घर निर्माण गर्नु परेको अवस्था समेतलाई हेर्दा घर निर्माणको लागि आवश्यक पर्ने जग्गा बिक्री गरेको पाइन्छ । ती जग्गा बिक्रीबाट प्राप्त सबै रकमलाई प्रयोग र त्यस्मा थप खर्च गरी आधुनिक सीमेन्टेड घर निर्माण गरेको कुरा ती घरको मूल्यांकनबाट प्रष्ट हुन्छ । ती जग्गा बिक्री हुँदा बिक्री मूल्य सम्बन्धित मालपोत कार्यालयको रेकर्ड भन्दा निज जयप्रकाश प्रसाद गुप्ताबाट पेश हुन आएको रकम निकै ठूलो देखिन्छ । यथार्थ मूल्य जे भए पनि उक्त जग्गा बिक्रीबाट अन्यत्र लगानी नगरी सोही ठाउँमा आधुनिक सीमेन्ट क्राँकटको घर निर्माण गरेको कुरालाई अन्यथा मान्न मिल्ने अवस्था नहुँदा उक्त दुवै घरको क्रमशः रु. ८,४६,६२०।१७ र रु. १७,८२,४३१।९३ गरी जम्मा रु. २६,२९,०५२।१० को स्रोत खुलेको सम्पत्तिको रूपमा गणना गरिएको छ ।

- (५) जयप्रकाश प्रसाद गुप्ताले २०५३ सालदेखि २०५७ सालसम्म पैतृक सम्पत्तिको बिक्रीबाट निजको बयान बमोजिम रु. ११,०३,०६२।५० रकम प्राप्त भएको कुरा उल्लेख गरेको देखिन्छ । उक्त रकम अशियारहरुमा चार भाग लगाउँदा हुने रु. २,७५,७६५।६२ निजले पाएको हुन सक्ने भएकाले सो रकम पैतृक सम्पत्तिको बिक्रीबाट आम्दानी भएको र सोही रकम सप्तकोशी कोल्ड स्टोरेज प्रा.लि. मा स्वलागत पूँजीको रूपमा लगानी गरेको हुनसक्ने देखिएकोले रु. २,७५,७६५।६२ लाई स्रोत खुलेको सम्पत्तिको रूपमा गणना गरिएको छ ।

६. स्रोत नखुलेको सम्पत्ति:

तालिका नं १२

क्र.सं.	नाम	सम्पत्तिको विवरण	रकम रु.	तालिका नं. र क्र.सं.
१.	जयप्रकाश प्रसाद गुप्ता	का.जि.का.म.न.पा. ९ कि.नं. २२५, ४६३ र ३७९ क्षे.फ. क्रमशः ०-४-०-३, ०-१-१-२ र ०-१-२-० जग्गा र सो जग्गामा निर्मित आधुनिक घर	४५,२७,१६१-	तालिका नं. ५ क्र.सं. १, २ र ३
२.	सरस्वती पुरी (गुप्ता) श्रीमती	जिल्ला सप्तरी धरमपुर गा.वि.स. द(ग) कि.नं. ४९, ३५, ५३, ५२ र ५० को जग्गा क्षे.फ. २-१-३ विगाहा	१०,२३,०००-	तालिका नं. ५ क्र.सं. ५
३.	„	जिल्ला भक्तपुर दुवाकोट गा.वि.स. वडा नं. १(घ) कि.नं. १२०९ क्षे.फ. ०-४-०-० रोपनी	८७,५००-	तालिका नं. ५ क्र.सं. ६
४.	जयप्रकाश प्रसाद गुप्ता	मिति २०५८/१/३ मा बा. ३ च. ७७३९ को ल्याण्ड रोभर जीप	१८,००,०००-	तालिका नं. ६
५.	„	मिति २०५३ चैत्रमा सांसद सुविधा अन्तर्गत लिएको बा.अ.ज ९६०२ को निशान सन्नि कार	६,६३,०१६/२५	तालिका नं. ६
६.	„	बैंक अफ काठमाडौंको खाता नं. ४६०९ मा स्रोत खुल्ल नसकेको रकम जम्मा गरी बाँकी रहेको बैंक मौज्दात	४,५८,०५५-	तालिका नं. ७ क्र.सं. १
७.	„	बैंक अफ काठमाडौंको खाता नं. ४६०९ मा स्रोत खुल्ल नसकेको रु. १५ लाख रकम मिति २०५६/६/२६ मा निजका भाइ विनय कुमार गुप्ताले दाजु जयप्रकाश प्रसाद गुप्ताले दिएको रकम राखेको भनी जम्मा गरेको रकम मध्ये छिपाउने दुराशय राखी विभिन्न व्यक्तिहरुका नाममा चेक मार्फत भुक्तानी भएको रकम	१०,४४,४४५-	तालिका नं. ७ क्र.सं. ६
८.	सरस्वती पुरी (गुप्ता)	नेपाल बंगलादेश बैंक लि. खाता नं. ००८८२९ एस. मा स्रोत खुल्ल नसकेको रकम जम्मा गरी बाँकी रहेको मौज्दात	३६,७०३/५८	तालिका नं. ७ क्र.सं. ३
९.	„	तत्कालीन समयमा मन्त्रिपरिषद्को सदस्य रहेका निज गुप्ताले आर्थिक ऐन, २०५८ को व्यवस्था अनुसार आयको स्वेच्छिक घोषणा लागू हुने भएपछि गैरकानूनी रुपले आर्जन गरी श्रीमतीको नाममा नेपाल बंगलादेश बैंकमा पटक पटक गरी जम्मा गरेको रकम २०५८/६/१२ मा लुकाउने दुराशयले भिकेको रकम	३५,९०,०००-	तालिका नं. ७ क्र.सं. ५
१०.	जयप्रकाश प्रसाद गुप्ता	तत्कालीन समयमा मन्त्रिपरिषद् को सदस्य रहेका निज गुप्ताले सम्पत्ति न्यायिक छानवीन आयोग गठनगर्न मन्त्रिपरिषद् निर्णय भई उक्त आयोग गठन हुनासाथ गैरकानूनी रुपले आर्जन गरेको सम्पत्ति लुकाउने छिपाउने उद्देश्यले कृषि विकास बैंक, रत्नपार्क शाखास्थित खाता नं. २५२४९० मा रहेको रु. ९,२२,३०६/- रकम मिति २०५९/१/२३ मा खाता बन्द गरी भिकेको रकम	९,२२,३०६/९७	तालिका नं. ७ क्र.सं. ४
११.	„	सप्तकोशी कोल्ड स्टोरेज प्रा.लि. मा लगानी गरेको शेयर पूँजी	६६,५५,८५८/२०	तालिका नं. ८
जम्मा रु.			२,०८,०८,०४६/३८	

स्रोत नखुलेको सम्पत्ति सम्बन्धी विश्लेषण:

- (१) क्र.सं. १ मा उल्लिखित का.जि.का.म.न.पा. ९ कि.नं. २२५, ४६३ र ३७९ का जग्गाहरु २०५२ र २०५९ सालमा खरीद गरेको देखिएको छ । आधुनिक घर २०५३ सालमा निर्माण भएको छ । स्रोतको सम्बन्धमा घर जग्गाधनी जयप्रकाश प्रसाद गुप्ताले आफ्नो स्वआर्जन, पारिश्रमिकको बचत, पैत्रिक सम्पत्तिको आय आदिबाट जग्गा खरीद गरेको र सोमा घर निर्माण गर्दा पैतृक आय, ऋण सापटी र विदेश भ्रमणको आयबाट बनेको भनी बयान कथनमा उल्लेख गरेको पाइन्छ ।

तर निजले सार्वजनिक पद धारण गर्नु पूर्व निजको एकमात्र बैंक खाता रहेको कृषि विकास बैंक, रत्नपार्क शाखामा रु. २२ हजारमात्र जम्मा गरेको देखिएबाट निजको पैतृक सम्पत्तिबाट हुने आयको बचत नगर्नु हुने भई सामान्य जीविकोपार्जनका लागि मात्र पुग्ने देखिएकोले पैतृक सम्पत्तिको आयको बचतबाट समेत जग्गा खरीद गरी घर निर्माण गरेको भन्ने जिकीरमा कुनै सत्यता पाइन्छ ।

पैतृक सम्पत्तिको आय आर्जनको लामो समयावधिभित्र कुनै प्रकारको सम्पत्ति खरीद गरेको नदेखिनु तर, सार्वजनिक पद धारण गरे पश्चात सम्पत्ति आर्जन गरेको देखिएको छ । श्रीमतीको नाममा जग्गा खरीद गर्ने कार्य आफ्नो नाममा दर्ता भएको जग्गामा आधुनिक घर निर्माण कार्य एकलौटी भएका छन् । जग्गा खरीद गर्न र घर निर्माण गर्न रकम उपलब्ध गराउन सक्ने पैतृक सम्पत्तिको आम्दानी पनि देखिदैन । निजका एका घरको कान्छा भाइ विनयकुमार गुप्ताको बयान कथन अनुसार ललितपुर जिल्ला सुनाकोठी गाउँ विकास समिति ढोलाहिटी स्थित निजको घर जग्गाको स्रोतमा जग्गा ससुराली तर्फबाट पाएको भनी जिकीर गरेको र घर फाइनान्स कम्पनीको ऋणबाट निर्माण गरेको भनी पैतृक सम्पत्तिको कुनै पनि आय स्रोत त्यसमा लागेको कुरा उल्लेख नगरेबाट पनि पैतृक सम्पत्तिको आय बचत रहन नसक्ने स्पष्ट छ ।

एकै सगोल परिवारका छोराहरुमध्ये मन्त्री पद समेतको जिम्मेवारी पाएका जयप्रकाश प्रसाद गुप्तालाई मात्र जग्गा खरीद गर्न र घर निर्माण गर्न पैतृक सम्पत्ति उपलब्ध हुने र निजको तुलनामा अरु भाईहरुलाई त्यस्तो सम्पत्ति प्राप्त नहुने भन्ने कुरामा विश्वास गर्न सकिदैन । जयप्रकाश प्रसाद गुप्ताको पारिश्रमिक र अन्य वैध स्वआर्जनबाट नगद सम्पत्ति बचत भई सो सम्पत्ति आर्जन हुन सक्ने देखिदैन । अतः यस्तो वैधानिक स्रोत खुल्न नसकेको रु. ४५,२७,९६९।- लाई माग दावीमा लिइएकोछ ।

- (२) क्र.सं. २ र ३ मा उल्लिखित श्रीमती सरस्वती पुरी (गुप्ता) को नाममा रहेको क्रमशः जि. सप्तरी धरमपुर गाउँ विकास समिति वडा नं. ८ र जिल्ला भक्तपुर दुवाकोट गाउँ विकास समिति वडा नं. १(घ) कि.नं. १२०९ को एउटै मितिमा जग्गा खरीद गर्दाको स्रोत पनि स्वआर्जन, पैतृक सम्पत्ति आदिलाई देखाएको र सोको स्रोतका सम्बन्धमा आफ्ना पति जयप्रकाश प्रसाद गुप्तालाई नै जानकारी रहेको आफूलाई थाहा नभएको भनी निज पुरीको बयान कथन रहेको छ । प्रतिवादी जयप्रकाश प्रसाद गुप्ताको बयान कथन भने सो जग्गा खरीदको स्रोत पनि आफ्नो स्वआर्जन नै हो भन्ने छ । त्यस्तो स्वआर्जनको स्रोत के हो देखाउन सकेको छैन । जग्गाधनी भनिएकी सरस्वती पुरी (गुप्ता) ले आफ्नो नाममा खरीद गरेको उक्त सम्पत्तिको स्रोतको विषयमा अनभिज्ञता प्रकट गर्नु तथा निजका श्रीमान् जयप्रकाश प्रसाद गुप्ताको पैतृक सम्पत्तिको आय र निजको स्वआर्जनको नगद प्रवाहबाट मौद्रिक बचत भै थप सम्पत्ति खरीद गर्न सक्ने

स्थिति पनि देखिदैन । वैधानिक स्रोत नखुलेको रु. ११,१०,५००/- मूल्य बराबरको जग्गालाई स्रोत नखुलेको सम्पत्ति भएकोले दावीमा लिइएको छ ।

- (३) क्र.सं. ४ र ५ मा उल्लिखित प्रतिवादीको नामका मोटर गाडीहरुका सम्बन्धमा स्वआर्जन, पारिश्रमिक, पैतृक सम्पत्ति आदिबाट खरीद गरेको भन्ने बयान कथन छ । निजकै बयान अनुसार पनि ती दुवै मोटर गाडीको मूल्य क्रमशः १८ लाख र १५ लाख रहेको पाइन्छ । ती मध्ये मिति २०५८।१।२२ मा बा.३ च. ७७३९ नं. को ल्याण्ड रोभर जीप खरीद गर्दा आफूसँग सो अधि साँसद सुविधा अन्तर्गत खरीद गरेको बा.अ.ज. ९६०२ नं. को कार रु. १५ लाखमा बिक्री गरी प्राप्त रकममा आफूसँग रहेको रकम थप गरी सो जीप खरीद गरेको भनी बयान गरेको भए पनि निजले बिक्री गरेको भनेको उक्त कार निजले आफ्नै नाममा राखी राखेको स्वीकारेबाट सो कार बिक्री गरेको मान्ने अवस्था छैन । त्यसैगरी राज्यले साँसदहरु कर्तव्यप्रति सचेत र उत्तरदायी समेत हुन सक्नु भन्ने उद्देश्यले नब्वे प्रतिशत भन्सार छूट गरिदिएको मान्न सकिन्छ । यसरी भन्सार सुविधाबाट खरीद गरेको गाडी आफ्नो मर्यादित पद माथि प्रतिकूल असर पर्ने गरी भाडामा लगाई आय आर्जन समेत गरेको भनी निजले बयानमा जिकीर लिई प्रमाण समेत पेश गर्ने प्रयास भएको छ । यस्ता काल्पनिक भनाइबाट आफूले गरेका गैरकानूनी कार्य ढाकछोप गरी नभएको स्रोतलाई वैधानिक स्रोत हो भन्ने देखाउने प्रयास गरिएको स्पष्ट नै छ । यस्तो भाडामा लगाएको भनिएको गाडी खरीद गर्दाको रकमको नै स्रोत खुल्न सकेको छैन ।

साँसद सुविधा अन्तर्गत रु. ६,६३,०१५।२५ मा खरीद गरेको बा.अ.ज. ९६०२ नं. को सन्नी कारको स्रोतको सम्बन्धमा स्वआर्जन, पारिश्रमिक र पैतृक सम्पत्ति भनी प्रतिवादीले बयानमा उल्लेख गरेको छ । सो समयसम्मको पारिश्रमिक वा स्वआर्जन भने पनि निजले २०४८ साल असारदेखि २०५० भाद्रसम्म प्रधानमन्त्रीको प्रेस सल्लाहकारका हैसियतमा रु. १,७५,०६८।८० आर्जन गरेको देखिन्छ । त्यसैगरी २०५१।२०५२ देखि २०५८।२०५९ सम्मको पूरै अवधिमा साँसदको नाताले प्राप्त गरेको कूल रु. १३,०३,२७५।- र कोशीटप्पु जग्गा समस्या समाधान आयोगको अध्यक्षको हैसियतले काम गरेको १ वर्ष ७ महिनाको जम्मा आय रु. १,०२,७१०।-समेत गरी जम्मा रु. १४,०५,९८५।- प्राप्त गरेको देखिन्छ । आ.व. २०५१।५२ देखि आ.व. २०५८।५९ सम्ममा निजले वैधानिक रुपमा प्राप्त गरेको रकम रु. १४,०५,९८५।- लाई ९ वर्षले भाग लगाउँदा प्रति वर्ष रु. १,५६,२२०।५६ हुन आउँछ । उक्त गाडी खरीद गरेको आ.व. २०५३।५४ (२०५३ चैत्र) सम्म प्राप्त हुने रकम रु. ४,६८,६६१।६८ र प्रधानमन्त्रीको सल्लाहकार हुँदा प्राप्त गरेको रकम रु. १,७५,०६८।८० गरी जम्मा रु. ६,४३,७३०।४८ प्राप्त गरेको देखिन्छ ।

निजले सो रकमबाटै आफ्नो र आफ्ना आश्रित परिवारको पालन पोषणमा खर्च गरेको, निर्वाचन प्रक्रियाद्वारा सार्वजनिक पद धारण गर्ने सिलसिलामा कानून बमोजिम वैधानिक रुपमा आर्जन गरी बचत गरेको नगद सम्पत्तिको ठूलो हिस्सा चुनावको समयमा खर्च भै जाने र सो समयमा निजको उल्लिखित आयस्रोत बाहेक अर्को कुनै आय आर्जन हुने वैधानिक स्रोत रहेको पुष्टि भएको छैन । साँसद सुविधाबाट प्राप्त भएको पूरै रकम रु. ६,६३,०१५।२५ खर्च गरी कार किन्न सक्ने आर्थिक हैसियत पनि देखिन्छ । निजले आफ्नो आयको सम्पूर्ण रकम खर्च गर्दा सो

कार किन्न सक्ने अवस्था नदेखिएको स्थितिमा वैधानिक स्रोतबाट सो खरीद गरेको भनी मान्न सकिने अवस्था छैन ।

त्यसैगरी मिति २०५८।१।२२ मा रु. १८ लाख खर्च गरी बा.३ च. ७७३९ नं. को बेलायतमा निर्मित ल्याण्डरोवर जीप र मिति २०५३।१।१६ मा रु. ६,६३,०१६।२५ खर्च गरी बा.अ. ज. ९६०२ नं. को कार समेत गरी दुबै गाडी खरीद गर्दाको वैधानिक स्रोत खुल्न नसकेकोले जम्मा रु. २४,६३,०१६।२५ को स्रोत नखुलेको सम्पत्तिको रुपमा गणना गरी दावीमा लिइएको छ ।

- (४) क्र.सं. ६ मा उल्लिखित प्रतिवादीका नाममा रहेको बैंक अफ काठमाडौंको खाता नं. ०१००००००४६०९ मा मिति २०५३।१।३० देखि २०५६।६।२६ सम्म रु. १७,२८,०००।- जम्मा गरेको रकममध्ये मिति २०५६।६।२६ मा एकै दिन एउटै बैंक भौचरबाट वैधानिक स्रोत नखुलेको रु. १५ लाख बैंकमा जम्मा गरेको देखिन्छ । उपरोक्त जम्मा गरेको रकममध्ये हाल भिक्रि न बाँकी बैंक मौज्दात रु. ४,५८,०५५।- को वैधानिक स्रोत खुल्न नसकेकोले दावीमा लिइएको छ । भिक्रिसकिएको रकमलाई पनि स्रोत नखुलेको सम्पत्ति मानी दावीमा समावेश गरिएको छ ।

त्यसैगरी क्र.सं. ७ मा उल्लिखित जयप्रकाश प्रसाद गुप्ताका नाममा उक्त बैंक खातामा २०५६।६।२६ मा रु. १५,००,०००।- निजका भाइ विनयकुमार गुप्ताले जम्मा गरेको छ । सो सम्बन्धमा विनयकुमार गुप्ताको दाजु जयप्रकाश प्रसाद गुप्ताले राख्न दिएको नगदै रुपैयाँ जम्मा गरेको हो, स्रोतको विषयमा थाहा छैन भन्ने विनयकुमार गुप्ताको बयान कथन रहेको छ । यस्मा प्रतिवादीले वैधानिक स्रोत खुलाउन सकेको देखिदैन । स्रोत खुल्न नसकेको उक्त रकम भिक्री केमा खर्च भएको हो? सो पनि खुलाउन सकेको छैन । उक्त नगद सम्पत्ति बैंकबाट भिक्रीपश्चात सो बराबरको चल अचल सम्पत्ति संग्रह गरेको पनि स्थापित नभएकोले उक्त नगद सम्पत्ति लुकाउने कार्य मात्र गरेको देखिन्छ । अतः उक्त खातामा गैरकानूनी रुपमा आर्जन गरेको नगद सम्पत्ति एकै दिन एकमुष्ट जम्मा गरेको रु. १५ लाख नगद सम्पत्तिमध्ये लुकाउने छिपाउने दुराशय राखी विभिन्न व्यक्तिहरुको नाममा चेक काटी भिक्रीको रु. १०,४४,४४५।- (१५ लाख मध्ये ४,५८,०५५।- हालसम्म मौज्दात रहेकोले मौज्दात रकममा नै दावी लिई बाँकी रहेको) को स्रोत नखुलेकोले स्रोत नखुलेको सम्पत्तिको रुपमा दावीमा लिइएको छ ।

सोही खातामा मिति २०५३।१।३० मा खाता खोल्दाको बखत जम्मा गरेको रु. ७८,०००।- र मिति २०५४।१।३ मा जम्मा गरेको रु. १,५०,०००।- समेत कूल रु. २,२८,०००।- स्वाभाविक पारिश्रमिक वा प्रतिवादीले भनेका अन्य आम्दानीबाट बचत भएको रकम नै हुन सक्ने भएकोले खर्च रकमलाई दावीमा लिइएको छैन ।

- (५) क्र.सं. ८ मा उल्लिखित श्रीमती सरस्वती पुरी (गुप्ता) को नेपाल बंगलादेश बैंक खाता नं. ००८८२१ बैंक खाताहरुमा मिति २०५६।६।६ देखि २०५८।६।१२ नगद सम्पत्ति उक्त बैंकमा रु. ३६,००,०००।- जम्मा गरेको रकमको स्रोतका सम्बन्धमा प्रतिवादी गुप्ताले घरायसी सरसापट, व्यवसायबाट आउने रकम, पैतृक सम्पत्ति समेतबाट आएको भन्ने बयान कथन रहेको छ । तर रु. ३६ लाख ठूलो परिमाणको नगद सम्पत्ति भएकोले कोबाट सापट लिएको? कुन कुन व्यवसाय गरी आर्जन गरेको? सो खुलाउन नसकेको हुँदा वैधानिक स्रोत खुल्न नआएको उक्त रकम रु. ३६ लाखको

स्रोत खुल्ल सकेको पाइदैन । उपरोक्त जम्मा गरेको रकममध्ये बैंक मौज्दात बाँकी रु. ३६,७०३।५८ रकम स्रोत खुल्ल सकेको छैन । अतः यो भिन्न बाँकी मौज्दात रकमलाई स्रोत नखुलेको सम्पत्ति भएकोले दावीमा लिइएको छ । भिकी सकिएको रकमका हकमा छुट्टै दावी लिइएको छ ।

क्र.सं. ९ मा उल्लिखित श्रीमती सरस्वती पुरी (गुप्ता) को नाममा रहेको उक्त बैंक खातामा वैधानिक स्रोत नखुलेको रु. ३६ लाख नगद सम्पत्तिमध्ये २०५८।६।१२ मा एकै पटक निकालेको रु. ३५,९०,०००।-रकम आयको स्वेच्छिक घोषणा कार्यक्रम लागू हुने समयमा लुकाउने, छिपाउने उद्देश्य राखी भिकिएको देखिन्छ । उक्त रकम भिकिएपछि निजले कुनै प्रकारको चल अचल सम्पत्ति संग्रह गरेको देखिदैन । खातावाला भनिएकी सरस्वती पुरी (गुप्ता) र निजका श्रीमान् जयप्रकाश प्रसाद गुप्ताले समेत सोको स्रोत र सो रकम केमा प्रयोग गरियो भनी खुलाउन सकेको छैन । स्पष्ट रुपमा लुकाउन भिकिएको सो रकमलाई स्रोत नखुलेको सम्पत्तिको रुपमा दावी लिइएको छ ।

- (६) क्र.सं. १० मा उल्लिखित प्रतिवादी गुप्ताको नाममा रहेको कृषि विकास बैंक, रत्नपार्क स्थित खाता नं. २५२४९० मा निज सार्वजनिक जवाफदेहीको पदमा नियुक्त हुनु पूर्व खुलेको भएता पनि निजले सार्वजनिक जवाफदेहीको पद संहालेपछि गैरकानूनी तवरबाट आर्जन गरेको नगद सम्पत्ति रु. ३८,६९,८००।- रकम पटक पटक जम्मा गरेको देखिन्छ । तत्कालिन मन्त्रिपरिषद्को सदस्यको हैसियतले सम्पत्ति न्यायिक छानविन आयोग गठन गर्न संलग्न रहेका प्रतिवादीले आयोग गठन मिति २०५८।१।२४ मा भएपछि बैंक खातामा मौज्दात रहेको रु. ९,२२,३०६।९७ रकम भिकी एकाएक उक्त बैंक खाता मिति २०५९।१।२३ मा बन्द गरी आफ्नो कसूर लुकाउने प्रयत्न गरी सार्वजनिक पदको समेत अवमूल्यन गरेको देखिन्छ । निजले उक्त रकम लुकाउने दुराशय राखी वेपत्ता पारेको सो रकमलाई स्रोत नखुलेको सम्पत्तिको रुपमा गणना गरी दावीमा लिइएको छ ।

त्यसैगरी उक्त बैंक खातामा सार्वजनिक पद धारण गरे पश्चात पटक पटक गरी जम्मा गरेको ३८,६९,८००।- रकम मध्ये २९ लाख ३९ हजार भन्दा बढी रकम विभिन्न मितिमा भिकेको देखिएको र सो समयमा प्रतिवादीले काठमाडौँमा जग्गा खरीद गरी घर निर्माण गरेको देखिएको हुँदा उक्त भिकेको रकम समेत घर जग्गामा प्रयोग गरेको हुन सक्ने भएकोले सोही नगद सम्पत्ति स्थिर सम्पत्तिमा परिणत गरेको घर जग्गा नै दावीमा लिइएको हुँदा उक्त रु. २९ लाख ३९ हजार रकमलाई यहाँ उल्लेख मात्र गरिएको छ ।

जयप्रकाश प्रसाद गुप्ताले आफ्नो र आफ्नी श्रीमतीको बैंक खाताहरुमा निजले सार्वजनिक पद धारण गरे पश्चात करिव ९२ लाख रकम जम्मा गरेको विषयमा विभिन्न समयमा व्यापार व्यवसाय गरी आर्जन गरेको सम्पत्ति एकमुष्ट जम्मा गरेको भनी बयान कथनमा उल्लेख गरेको पाइन्छ । तर, निजले सार्वजनिक पद धारण गरेपछि कुनै व्यापार व्यवसाय गरेको प्रमाण पेश गर्न नसकेको र आर्जन गरेको सम्पत्ति मध्ये रु. ९२ लाख बचत गरी बैंकमा जम्मा गरेको रकमको कर तिरेको समेत नदेखिएको हुँदा २०४८ सालभन्दा पछि एकदशकको अवधिमा गैरकानूनी कार्य गरी कसूर ढाकछोप गर्ने दुराशय राखी झूठा बयान दिएको देखिन्छ ।

प्रतिवादीले वैधानिक व्यापार व्यवसायमा संलग्न रही सार्वजनिक पद धारण गरेको एकदशकको अवधिभित्र सम्पत्ति संग्रह गरेको भए संग्रह भएको रु. ९२ लाख (रु. ६ लाख रकम बाहेक) रकमको चेक, ड्राफ्टबाट रकम जम्मा हुनु पर्ने, सो गरिएको छैन । ठूलो परिमाणको अचानक स्रोत नखुलेको नगद सम्पत्ति निज र निजकी श्रीमतीको बैंक खातामा जम्मा भएबाट वैधानिक आय नभएको थप पुष्टि मिल्दछ ।

- (७) क्र.सं. ११ मा उल्लिखित सप्तकोशी कोल्ड स्टोरेज कम्पनी प्रा.लि. नम्बर १३३००/०५७५८ बाट मिति २०५७३२८ मा दर्ता भएको देखिन्छ । उक्त कम्पनीको अधिकृत पूँजी ३ करोड र जारी पूँजी २ करोड रहेको देखिन्छ । कम्पनीको संस्थापक शेयर धनीमा जयप्रकाश प्रसाद गुप्ता र उज्ज्वलप्रसाद शर्मा सापकोटा रहेका देखिन्छन् । कम्पनीको शेयर संरचनामा प्रति शेयर रु. १००/- का दरले ३,००,०००/- थान साधारण शेयर मध्ये जयप्रकाश प्रसाद गुप्ताले लिन कबूल गरेको शेयर संख्या १,८०,००० थान र अर्का शेयरधनी उज्ज्वलप्रसाद शर्मा सापकोटाको ४००० थान शेयर रहेको छ । यसरी कबूल गरिएका शेयरहरु मध्ये जयप्रकाश प्रसाद गुप्ताको ९७.७८ प्रतिशत र उज्ज्वल प्रसाद शर्मा सापकोटाको २.२२ प्रतिशत रहेको देखिन्छ ।

कम्पनीलाई कृषि विकास बैंकको संचालक समितिको मिति २०५७७२८ को बैठकले ऋण/स्वलागत अनुपात ७९:२१ हुने गरी स्थिर पूँजी तर्फ रु. १,९५,००,०००/- र चालू पूँजी तर्फ १९,४२,०००/- गरी जम्मा रु. २,१४,४२,०००/- कर्जा स्वीकृत भएको देखिन्छ । कृषि विकास बैंकबाट प्राप्त प्रमाण कागजातको आधारमा जयप्रकाश प्रसाद गुप्ताको स्वलागत पूँजी गणना गर्दा रु. ६९,३९,६२४।२० लगानी गरेको देखिन्छ ।

सप्तकोशी कोल्ड स्टोरेज प्रा.लि.ले कृषि विकास बैंकबाट बैंक कर्जा लिँदा ऋणी भनिएको उक्त कम्पनीको तर्फबाट संस्थापक शेयरधनी जयप्रकाश प्रसाद गुप्ताले पेश गरेको परियोजनाको वित्तीय विश्लेषणको आधारमा बैंकले निर्धारण गरेको ऋण/स्वलागत पूँजी अनुपात ७९:२१ ले स्वलागत पूँजी रु. ८१,९२,०००/- मध्ये आफ्नो पैतृक जग्गा Land and development बापत रु. ११,०३,०००/- उल्लेख भएको हुँदा सो स्वलागत पूँजीमा घटाई आउने रु. ७०,८९,०००/- मध्ये बाँडफाँड गरिएको शेयर बमोजिम ९७.७८ प्रतिशत शेयर हिस्सा जयप्रकाश प्रसाद गुप्ताको रहेबाट निजको स्वलागत पूँजी रु. ६९,३९,६२४।२० रहेको देखिन्छ ।

स्वलागत पूँजीको स्रोतको विषयमा २०५३ सालदेखि २०५७ सालसम्म बिक्री भएको पैतृक सम्पत्तिको आय रु. ११,०३,०६२।५० का हिस्सेदारहरुमा चार भाग लगाउँदा हुने रु. २,७५,७६५।६२ प्रतिवादीले पाएको हुनसक्ने देखिएको छ । उक्त कुरा प्रतिवादीका भाइहरुको नाममा खरीद गरिएको जग्गाको स्रोतमा पैतृक सम्पत्तिको बिक्रीबाट भएको आम्दानीबाट समेत खरीद गरेको भनी बयानमा उल्लेख गरेबाट सो कुरा पुष्टी हुन आउँछ । उक्त रकम कम्पनी स्थापना गर्दा स्वलागत पूँजीमा लगाएको हुनसक्ने भएकोले स्वलागत पूँजी रु. ६९,३९,६२४।२० मा जग्गा बिक्री गरी प्राप्त भएको रु. २,७५,७६५।६२ घटाउँदा हुन आउने रु. ६६,५५,८५८।५८ को स्रोत नखुलेकोले दावीमा लिइएको छ ।

सप्तकोशी कोल्ड स्टोरेज कम्पनीलाई कृषि विकास बैंक, कञ्चनपुर शाखाबाट मिति २०५८।६।११ सम्ममा २,०१,३८,३८५।- कर्जा प्रवाह भएको देखिन्छ । प्रतिवादीका

भाइ दिपककुमार गुप्ताको बयान कथनमा उक्त कम्पनी २०५८ साउनदेखि परीक्षणको रुपमा संचालन भएको र २०५८ चैत्रदेखि व्यवसायिक रुपमा संचालन गरेको भन्ने भनाई रहेको छ । यस कम्पनीले कर्जा लिए पश्चात कुनै पनि रकम साँवा किस्ता भुक्तानी नगरेको र २०५९ साल पौष मसान्त सम्ममा रु. १२,०४,९९३/- व्याज भुक्तानी गर्न बाँकी देखिएको हुँदा निजले उक्त कम्पनीबाट आय आर्जन गरी सम्पत्ति बढे बढाएको देखिदैन ।

७. प्रतिवादी जयप्रकाश प्रसाद गुप्ताको कसूरका भलकहरु:

- (१) निजले सार्वजनिक पद धारण गर्नु पूर्वको २ वर्षको अवधिभित्रमा कृषि विकास बैंक, रत्नपार्क शाखामा रु. २२ हजार मात्र जम्मा गरेको, तर २०४८।३।३ देखि २०५१।३।३० सम्म रु. ४,०४,५००/- नगद जम्मा गरेको ।
- (२) २०५४।८।१८ देखि २०५९।६।१८ सम्म अर्थात् ३ वर्ष ९ महीना ८ दिनको अवधिमा सूचना तथा संचार राज्यमन्त्री, मन्त्री, कृषि तथा सहकारी मन्त्री रहेको समयमा करिब ८५ लाख ५५ हजारभन्दा बढी मूल्य बराबरको अचल सम्पत्ति भ्रष्टाचार गरी गैरकानूनी ढंगले आर्जन गरेको ।
- (३) २०५१।८।१ देखि २०५४।८।१७ सम्म अर्थात् ३ वर्ष १६ दिनको अवधिमा जननिर्वाचित प्रतिनिधि सभाको सदस्य हुँदा करिब रु. ५३ लाख मूल्य बराबरको घर जग्गा र गाडी खरीद गरेको ।
- (४) मिति २०५१।८।१ देखि २०५९।६।१८ सम्म अर्थात् ७ वर्ष १० महीना १७ दिनको अवधिमा सार्वजनिक पद धारण गरेका बखत आफू र आफ्नी श्रीमतीका नाममा रहेका बैंक खाताहरुमा रु. ८७,८५,३००/- नगद सम्पत्ति जम्मा गरेको ।

प्रतिवादी जयप्रकाश प्रसाद गुप्तालाई देश र जनताप्रति निभाउनु पर्ने पदीय उत्तरदायित्व जति जति बढ्दै गएको छ, त्यति त्यति नै सम्पत्ति आर्जन गर्ने कार्यमा पनि तिब्रता देखिन्छ । प्रतिवादीले सार्वजनिक जवाफदेहीको पदलाई नै अवमूल्यन गरी भ्रष्टाचारमा संलग्न भई गैरकानूनी ढंगले सम्पत्ति आर्जन गरेको देखिन्छ ।

८. पेश गरेको अभिलेखी सम्पत्ति विवरण:

प्रतिवादीले आम्दानीका स्रोत भनी आयोग समक्ष पेश गरेको विवरण हेर्दा देहाय बमोजिम देखिएको छ ।

- (१) प्रधानमन्त्रीको सल्लाहकार, प्रतिनिधि सभा सदस्य, परराष्ट्र तथा मानव अधिकार समितिको सभापति र विभिन्न समयमा मन्त्री पदमा बहाल रहँदा तलब भत्ता र विदेश भ्रमणका लागि तोकिएको खर्च र हवाई टिकटको रकम समेत जम्मा रु. ३८,८६,३१२।४१ निजले बुझी लिएको भनी सम्बन्धित कार्यालयहरुबाट लेखी आएको र कोशी टप्पु वन्यजन्तु आरक्षण जग्गा समस्या समाधान समितिको अध्यक्षको हैसियतले प्राप्त गरेको पारिश्रमिक भत्ता लगायतका निजले उल्लेख गरे बमोजिमका रकम रु. १,८२,७००/- समेत जम्मा रु. ४०,६९,०१२।४१ देखिन्छ । उक्त रकमहरु मध्ये विदेश भ्रमणका रकममा हवाई टिकट समेतको रकम उल्लेख हुनुबाट सो बापत प्राप्त रकम त्यसै प्रयोजनमा खर्च भएको भन्ने स्पष्ट छ । सो बाहेकका रकम घर व्यवहार, जनसम्पर्क, निर्वाचनमा उम्मेदवार हुँदा भएको खर्च, चाडपर्व, स्वदेश देखि

विदेश (बैंकक) मा भएका उपचार खर्च समेतलाई दृष्टिगत गर्दा ती सबै खर्च भई बचत हुन सक्ने नदेखिंदा सोलाई खर्च भई गएको सम्पत्तिको रुपमा लिइएको छ ।

त्यसैगरी राजनीतिक क्षेत्रका व्यक्तित्वहरुले सार्वजनिक पद धारण गर्न सामान्यतः निर्वाचन प्रक्रियाबाट चुनिनु पर्दा उम्मेदवारीको प्रचार प्रसार, कार्यकर्ता तथा जन परिचालन, संचार तथा यातायात इत्यादिमा खर्च भई सार्वजनिक पद धारण गरेको अघिल्लो कार्यकालबाट प्राप्त गरेको आम्दानीबाट हुने बचतले त्यसरी निर्वाचन प्रक्रियामा खर्च भई जाने अवस्था हुँदा निजहरुले प्राप्त गर्ने तलब, भत्ता, सुविधामा अत्यन्त न्यून रकम मात्र बचत हुन सक्ने देखिन्छ ।

- (२) जग्गा भाडा बापत आएको भनिएको रु. ७३,५००/- प्राप्त गर्दाको समयमा निजको एकाघर सगोलको सप्तरी जिल्लाको कञ्चनपुर र फत्तेपुरमा जम्मा रु. ३५,२९,०५२/१० मूल्य बराबरको घर निर्माण भईरहेको र सो रकम सोही प्रयोजनार्थ खर्च भएको हुनसक्ने देखिएको छ ।
- (३) गाडी भाडा बापत रु. ७,६८,०००/- पाएको भनी निजले उल्लेख गरेको सम्बन्धमा भाडामा दिएको भनिएको गाडी सांसद सुविधा अन्तर्गत खरीद भएको र सो गाडी खरीद गरे पश्चात् निज लगातार सांसद मन्त्रीपदमा पदासीन रहेको देखिएको छ । राज्यले तत्कालीन मन्त्री र सांसदलाई मुलुकको आवश्यकता अनुसार उत्तरदायी बन्न सक्न भनी राजश्वमा ठूलो हिस्सा छुट दिई गाडी सुविधा पाउने पदाधिकारीका हैसियतले सुविधाको गाडी खरीद गरिसकेपछि सांसद र मन्त्री जस्तो मर्यादित पदको छविमा प्रतिकूल असर पर्ने गरी सांसदले पाउने सुविधामा खरीद गरेको गाडी लाई नै भाडामा लगाई भाडा बापत रकम संकलन गरेको वैधानिक स्रोत भनी मान्न मिल्ने अवस्था देखिन्छ । यस्को साथै गाडी खरीद गर्दाको सम्पत्तिको नै स्रोत खुल्न नआएको अवैध आयबाट खरीद भएको हुँदा सो गाडीलाई स्रोत नखुलेको आयको रुपमा दावी लिइएको छ ।
- (४) पैतृक सम्पत्तिको रुपमा रहेको घर भाडा बापत प्राप्त गरेको भनिएको कूल रु. ७,०९,९००/- निजको पैतृक सम्पत्तिको रुपमा रहेको जग्गामा पैतृक सम्पत्ति (जग्गा बिक्री गरेको रकम) बाट निर्मित घरहरु र ती घर मध्ये एउटामा निजका बाबु आमाको बसोबास रहेको र अर्कोमा निजको माइलो भाइ दीपककुमार गुप्ता आफ्ना पत्नी, छोरा छोरी सहितको परिवार लिएर बाबु आमाबाट अलग्गै बसेको निजहरुको बयानबाटै देखिनाले भाडामा लगाएको कुरा एकातिर पत्यारलायक देखिएन भने अर्को तर्फ उक्त घरहरु मध्ये भाडामा लगाएको भए पनि सो भाडा बापत प्राप्त हुने सीमित मासिक आय निजका बृद्ध बाबु आमाको भरण पोषणमा खर्च भै जाने अवस्था देखिँदैन । उक्त आयबाट मौद्रिक बचत हुने अवस्था देखिँदैन ।
- (५) निसान गाडी बिक्रीबाट रु. ९५,००,०००/- आएको भनी निजले खुलाएको स्रोतका सम्बन्धमा सो गाडी निजले सांसदको हैसियतले भन्सार सुविधामा प्राप्त गरेको देखिएकोले ५ वर्ष सम्म बिक्री गर्न नै नपाउने, सो अवधि पछि बिक्री गरेको भए गाडीको नामसारी हुनु पर्नेमा सो भएको छैन । सांसद सुविधा बापत खरीद गरिएको निजको सो गाडी खरीद गर्दा लगानी गरेको सम्पत्तिकै स्रोत खुल्न नसकेको, स्रोत खुलेको वैधानिक आयको बचतको सम्पत्तिले मात्र गाडी खरीद गर्न सक्ने देखिँदैन । तसर्थ, सांसद सुविधा बापत खरीद गरेको गाडीको स्रोत खुल्ने आधार नरहेबाट उक्त

गाडी जफतको दावी लिई सकिएको अवस्थामा आफ्नै नाम र स्वामित्वमा रहेको सम्पत्ति बिक्री भएको र सोबाट प्राप्त रकमले अर्को गाडी खरीद गरेको भनेर मान्न सक्ने अवस्था छैन ।

- (६) सुन्दरी पोल्ट्री फर्मबाट आ.व. २०४५।४६ देखि आ.व. २०५८।५९ सम्ममा कूल रु. २०,६२,४७६।- प्राप्त गरेको भन्ने सम्बन्धमा सो सुन्दरी पोल्ट्री फर्म जि. सप्तरी कञ्चनपुर गा.वि.स. वडा नं. ६ बस्ने हेमराज तातेडको श्रीमती जयश्री तातेडको प्राइभेट फर्मको रुपमा दर्ता भएको देखिन्छ । ८०० कुखुरा पालन गरी मासु उत्पादन गर्ने उद्देश्य राखी दर्ता भएको सो फर्मको प्रोपाइटर जयश्री तातेडको आफ्नै नाममा रहेको जि. सप्तरी कञ्चनपुर गा.वि.स. वडा नं. ८(ख) को कि. नं. ७७, १०१ र १०२ को जग्गा विगाहा १-१०-० र विलेती गोइतका नामको जग्गा समेत धितो राखी कृषि विकास बैंक कञ्चनपुर सप्तरी शाखाबाट मिति २०५२।५।२६ मा रु. १,००,०००।- ऋण लिएको र सो ऋण प्राप्त गर्ने समेतका कामको लागि निज जयश्री तातेडले आफ्ना पति हेमराज तातेडका नाममा कर्जा लिने प्रयोजनका लागि धितो सुरक्षण बैंकमा राख्न मञ्जुरनामा दिएको देखिन्छ । उक्त ऋण तिर्न नसकी ऋण बापत राखेको जयश्री तातेडका नामको उक्त धितो सुरक्षणमा रहेको जग्गा बैंकले मिति २०५८।६।१५ मा लिलाम बिक्री गर्दा कसैले लिलाम सकार नगरेपछि स्वयं बैंकले नै धितो सकार गरेको अवस्थासम्म पनि निज जयप्रकाश प्रसाद गुप्ताको सो फर्ममा कुनै प्रकारको व्यावसायिक संलग्नता रहेको देखिंदैन ।

जुन फर्मले ऋण बापत लिएको रकमको साँवा व्याज बुझाउन नसकी धितो लिलाम भई धितो सुरक्षण नै बैंकको नाममा आइसकेको अवस्थामा त्यस्तो फर्म नाफामा संचालन भएको थियो भनेर विश्वास गर्ने कुनै आधार भेटिंदैन । यसरी लिलाम भैसकेको उक्त फर्ममा निजको कुनै व्यवसायिक संलग्नता नरहेकोले निजले रु. २० लाख भन्दा बढीको आय प्राप्त गरेको भनी उल्लेख गरेको कुरा अत्यन्त भ्रामक र कपोलकल्पित रहेको प्रष्ट हुन्छ ।

- (७) आफ्नो वैधानिक आम्दानीको स्रोत देखाउने प्रसंगमा प्रतिवादी जयप्रकाश प्रसाद गुप्ताले २०४८ सालदेखि २०५९ सालसम्मको आँप बगैँचाबाट भएको खूद आम्दानी भनी रु. ७,३५,०००।- देखाईएको छ । एक वर्षको खूद आँप १,००,०००।- सम्मको आँपको बिक्री हुन कति जग्गा आवश्यक पर्छ त्यो बढी विचारणीय प्रश्न छ । निजका बाबु श्यामसुन्दर प्रसाद रौनियारका नाममा रहेको सबै जग्गाहरुको स्थिति र अवस्था हेर्दा जम्मा डेढ (१½) कठ्ठा जग्गामा बगैँचा जनिएको पाइन्छ । त्यसै बगैँचालाई आँपको बगैँचा भनी मान्ने हो भने पनि त्यस बगैँचाबाट सरदर प्रति वर्ष ६६,८१८।- को खूद आँप हुने कल्पनासम्म पनि गर्न सकिन्न । सो बाहेक खेतीपातीको कारोबार निजका बाबु श्यामसुन्दर प्रसाद रौनियारले गर्ने गरेको भन्ने निज र निजका भाइहरुको बयान कथन अनुसार आँप बेचेको कुनै सीमित रकम प्राप्त हुने भए पनि निजका बाबु श्यामसुन्दर प्रसाद रौनियारलाई प्राप्त भई निजले नै खर्च गर्ने अवस्था देखिँदा निजको सो कथन पनि प्रतीतलायक छैन ।

- (८) खेतीको आम्दानी भनी प्रतिवादी जयप्रकाश प्रसाद गुप्ताद्वारा देखाइएको सुनसरीको जग्गाबाट खेतीको आम्दानीमा २०४० सालदेखि २०५२ सालसम्म भनी उल्लेख गरेको

गहुँ २०२१ मनको हुने ४,७६,४१०।- र सोही जग्गाको धान मन ४९९२ हुने रु. १०,६४,१८१।- गरी जम्मा रु. १५,४०,५९१।- उल्लेख गरेको पाइन्छ ।

उक्त कुरा निजले सार्वजनिक पद धारण गर्नु पूर्वको निजको बैंक खाता लगायतका अन्य सम्पत्तिहरूसँग आवद्ध गरी हेर्दा भूठा देखिएको छ । २०४० सालदेखि २०५२ सालसम्म जम्मा १३ वर्षको खेतिको आय रु. १५,४०,५९१।- भन्ने निजको भनाई तर्फ हेर्दा वार्षिक रुपमा प्राप्त हुने खेतीको आयस्थालाई अंकमा उल्लेख भए अनुसार एकमुष्ट हुने होइन । जयप्रकाश प्रसाद गुप्ता र निजका भाइहरुले विद्यार्थी जीवन समाप्त गर्नासाथ आ-आफ्नो छुट्टाछुट्टै पेशा र रोजगार गरेको देखिनाले खेतीमा बसी कृषकको हैसियतले खेती गरेको देखिदैन । अरु व्यक्तिद्वारा खेती गराइएको स्थितिमा त्यति मूल्य बराबरको खाद्यान्न बाली प्राप्त गर्न सक्ने अवस्था हुँदैन । त्यसमा पनि कृषिमा लाग्ने मल, बीउ, मानवीय श्रम आदिको हिसाब गर्दा अत्यन्त सीमित रुपमा मात्र आय आर्जन हुन्छ ।

सप्तरीको जग्गाको आम्दानीको सन्दर्भमा हेर्दा निजका बाबु श्यामसुन्दर प्रसाद रैनियारका नाममा रहेको जग्गा मध्येबाट २०३८ सालमा १-०-० विगाहा, २०४० सालमा १-६-१२ विगाहा, २०४१ सालमा १-१६-८ विगाहा र २०४२ सालमा ०-०-१९ विगाहा जग्गा बिक्री गरेको देखिन्छ । त्यसैगरी २०४८ सालमा आएर १-३-१० विगाहा, २०४९ सालमा ०-१-१३, २०५३ सालमा ०-०-१४ विगाहा जग्गा बिक्री गरेको देखिन्छ । यसरी एकातिर प्रतिवर्ष ती जग्गा बिक्री हुँदै जाने, अर्कोतर्फ माथि उल्लेख गरे बमोजिम जयप्रकाश प्रसाद गुप्ता र निजका भाइहरु विद्यार्थी जीवन पछि छुट्टाछुट्टै पेशा गरी छुट्टाछुट्टै रुपमा बस्दै आएको भन्ने बयान कथनबाट देखिँदा ती जग्गाहरुमा गरिएका खेती आफू स्वयंले नगरी अरु व्यक्तिहरुबाट गराइएको अवस्थामा प्रतिवादी जयप्रकाश प्रसाद गुप्ताले उल्लेख गरे बमोजिमको लागत र प्रतिफलको हिसाबले आय हुन सक्ने अवस्था नभै केही सीमित कृषि आम्दानी भएको हुन सक्ने र त्यसै आयबाट निजका बाबु आमा र परिवारका अन्य सदस्यहरुको पालन पोषण चाड पर्व आदिमा खर्च भई जान सक्ने देखिएको छ ।

यसप्रकार कृषि व्यवसायबाट प्राप्त गर्ने भनिएको मौद्रिक आय स्थानीय बैंक वा वित्तीय संस्थामा कुनै पनि रकम जम्मा नभएको हुँदा निजहरुका परिवारलाई चाहिनेजति मात्र कृषिबाट खाद्यान्न बाली उत्पादन भइको प्रष्ट हुन्छ । यसरी आय आर्जन गर्ने भनिएको कुनै पनि आय निज जयप्रकाश प्रसाद गुप्ता र निजकी श्रीमतीको काठमाडौँस्थित बैंक खाताहरुमा ड्राफ्ट/चेक मार्फत रकम जम्मा भएको छैन । यदि, त्यस्तो रकम आम्दानी गरेको भए पनि हाल खर्च भई सकेको स्थितिमा पाइएकोले सार्वजनिक पद धारण गरेपछि आर्जन गरेको सम्पत्तिमा समाविष्ट हुन सक्ने अवस्था देखिएन । त्यसैगरी निजले धरमपुर प्रिप्रा पूर्व र धरमपुर सप्तरीका जग्गाबाट भएको आम्दानी हेर्दा निजले उल्लेख गरे बमोजिमको आय आर्जन हुन सक्ने अवस्था नदेखिएको र त्यसरी आय आर्जन भएको प्रमाण पेश पनि भएको नदेखिँदा प्रतिवादीका ती सबै कथनहरु कपोलकल्पित र भूठा देखिन्छन् ।

- (९) कृषि आय बापत २०४० देखि २०५८ सालसम्म कूल रु. ३०,५२,८२८।- आम्दानी भएको भनी प्रतिवादीले आयोग समक्ष पेश गरेको विवरणमा खुलाएता पनि सो बराबरको आम्दानी हुने जग्गाहरु देखिँदैनन् । निज वा निजको परिवारका अन्य सदस्य

खेतीपातीमा प्रत्यक्ष रुपमा संलग्न रहेको नदेखिएको, कानून बमोजिम तिर्नु बुझाउनु पर्ने दै दस्तूर समेत कहिं कतै नबुझाएको सन्दर्भमा संगोलको खेतीपातीबाट हुने आयस्ता निजको संगोलको परिवारका सदस्यहरुको भरण पोषणमा खर्च भई जाने वास्तविकतालाई विचार गर्दा निजलाई त्यति ठूलो रकम आय प्राप्त भएको मान्न सक्ने तार्किक आधार छैन ।

अतः उपरोक्त आधार एवं पृष्ठभूमिमा हेर्दा प्रतिवादीले सार्वजनिक पद धारण गर्नु पूर्व पैतृक सम्पत्तिमा रहेको खेतीपातीबाट कुनै प्रकारको चल अचल सम्पत्ति खरीद गर्ने कार्य भएको देखिदैन भने त्यस समयमा कुनै प्रकारको व्यवसायबाट आय आर्जन गरी बचत गर्न सक्ने हैसियत नरहेको कुरा निजको बैंक खातामा रु. २२ हजारमात्र जम्मा भएको कुराले स्पष्ट गर्दछ । प्रतिवादीले सार्वजनिक पद धारण गरे पश्चात् निज र निजकी श्रीमतीका बैंक खाताहरुमा ठूलो परिमाणको रकम जम्मा हुँदै जानु, दुईवटा गाडी खरीद गर्नु, काठमाडौंको सिनामंगलमा जग्गा खरीद गरी आधुनिक घर निर्माण गर्नु, रु. ६६ लाखभन्दा बढी स्वलागत पूँजी (Equity Capital) लगानी गरी कोल्ड स्टोरेज स्थापना गर्नु, सप्तरी जिल्लास्थित धरमपुर गाउँ विकास समितिमा आफ्नी श्रीमती सरस्वती पुरी (गुप्ता) को नाममा जग्गा खरीद गर्ने कार्य गरी करिव एक दशकको अवधिभित्र रु. २ करोड ८ लाख मूल्यभन्दा बढी रकमको सम्पत्ति आर्जन गरेको देखिएको छ । प्रतिवादीले मिति २०५१।३।३० देखि २०५१।८।१ (४ महीना १ दिन) सम्म सार्वजनिक पदमा नरहेको अवधिमा निजले बैंक खातामा नगद जम्मा गर्न तथा अन्य सम्पत्ति आर्जन गर्न नसकेको तर सार्वजनिक पद धारण गरेपछि मात्र आफू र आफ्नी श्रीमतीको नाममा चल अचल सम्पत्ति आर्जन गर्ने कार्य तीव्र रुपमा गरेको देखिएकोले राज्यले सुम्पेको मन्त्री र अन्य महत्वपूर्ण सार्वजनिक पदको अवधि र प्रतिवादीले आर्जन गरेको सम्पत्ति बीच सोभो सम्बन्ध स्थापित भएको छ ।

सार्वजनिक पद धारण गरेपश्चात प्रतिवादीले तालिका नं. ५ देखि ९ सम्म उल्लिखित कूल सम्पत्ति रु. २,४३,३२,६६४।७८ आर्जन गरेको देखिएको छ । उक्त सम्पत्ति मध्ये तालिका नं. ११ मा उल्लेख भए बमोजिम रु. ३५,२४,६९८।४० को मात्र स्रोत खुल्न सकेको छ भने तालिका नं. १२ मा उल्लेख भएको चल अचल सम्पत्ति रु. २,०८,०८,०४६।३८ को वैधानिक स्रोत खुल्न सकेको छैन ।

९. अभियोग र माग दावी:

उल्लिखित संकलित तथ्य विवरणका मूल्यांकन समेतका आधारमा प्रतिवादी जयप्रकाश प्रसाद गुप्ताको तालिका नं. १२ मा उल्लिखित स्रोत नखुलेको अस्वाभाविक सम्पत्ति गैरकानूनी आर्जन हो भन्ने कुरा निर्विवाद स्थापित हुन्छ । स्रोत खुल्ने वैध आमदानीको अनुपातसँग अमिल्दो र अस्वाभाविक उच्च जीवनस्तर देखाउने सम्पत्ति भ्रष्टाचारजन्य क्रियाकलापको परिणाम हो । भ्रष्टाचार जस्तो आर्थिक अपराधका चरित्रगत पक्षलाई विचार पुर्‍याएर साविक भ्रष्टाचार निवारण ऐन, २०१७ को दफा १५ ले अनुमानित कसूर सम्बन्धी व्यवस्था गरी ऐ. ऐनको दफा १६ग. ले जफत सम्बन्धी तथा दफा ७ (१) ले दण्ड सजाय सम्बन्धी व्यवस्था गरेको थियो भने सोही कानूनी व्यवस्था एवं अवधारणालाई अझ बढी प्रभावकारी र कृयात्मक बनाउने उद्देश्यले भ्रष्टाचार निवारण ऐन, २०५९ को दफा २० (१) ले यस्ता गैरकानूनी रुपमा

आर्जन गरेको सम्पत्तिलाई भ्रष्टाचार गरी प्राप्त गरेको कसूर मान्दै ऐ. ऐनको दफा २० (२) र दफा ४७ समेतले जफत समेतका दण्डनीय प्रावधानलाई स्पष्ट रूपमा व्यवस्था गरेको छ ।

प्रतिवादी जयप्रकाश प्रसाद गुप्ताले सार्वजनिक पद धारण गर्नु पूर्व आफ्नो पैतृक सम्पत्तिको आय वा आफ्नो स्वआर्जनबाट आफ्नो नाममा चल अचल सम्पत्ति आर्जन गर्न सकेको देखिदैन । निजप्रतिवादीले मिति २०४८।३।३ देखि मिति २०५९।६।१८ सम्मको अवधि मध्ये मिति २०५९।३।३० देखि २०५९।८।१ सम्म सार्वजनिक पद धारण गरेको देखिदैन । सार्वजनिक पद धारण नगरेको उक्त ४ महीना १ दिनको अवधिमा निजले आफ्नो पैतृक सम्पत्तिको आय वा स्वआर्जनबाट सम्पत्ति आर्जन गर्न र आफ्नो बैंक खातामा कुनै पनि रकम जम्मा गर्न सकेको पाइदैन । प्रतिवादीले जब जब महत्वपूर्ण सार्वजनिक पद धारण गर्दै जान्छन् तब तब आफ्नो र आफ्नी श्रीमतीको बैंक खाताहरूमा नगद सम्पत्ति जम्मा गर्ने, जग्गाहरू खरीद गर्ने, आधुनिक घर निर्माण गर्ने, गाडीहरू खरीद गर्ने, ठूलो परिमाणको स्वलागत पूँजी लगानी गरी कोल्ड स्टोरेज स्थापना गर्ने कार्यहरू गरेको देखिएको छ । प्रतिवादीले सार्वजनिक पद धारण गरेको अवधि र आर्जन गरेको सम्पत्तिहरूको बीचमा सोभो सम्बन्ध देखिएको हुँदा निजसँग स्रोत खुल्ल नसकेका सम्पत्तिहरू गैरकानूनी रूपमा भ्रष्टाचार गरी आर्जन गरेका सम्पत्ति भएकोले माग दावीको विषय बनेको छ ।

यसरी मिसिल संलग्न कागजातको प्रमाणगत र वस्तुपरक रूपमा प्रतिवादीले आर्जन गरेको सम्पत्ति र यापन गरिरहेको जीवनशैलीको अन्तर सम्बन्धको तथ्यपरक विश्लेषण गर्दा उपरोक्त उल्लेख भए बमोजिम स्वाभाविक आम्दानीका स्रोतसँग प्रतिवादीहरूको अमिल्दो र अस्वाभाविक उच्चस्तरको जीवनशैली रहे भएको स्थापित हुन्छ । स्वभावतः यस प्रकृतिको कसूरको ठोस प्रमाण निजको वैधानिक आय तथा वर्तमान समयमा देखिएको निजको आर्थिक हैसियत बीचको विरोधाभाष नै हो । माग दावीका सम्पत्तिहरू हालसम्म प्रतिवादीको उपभोग्य वस्तुका रूपमा रहेबाट हालको मूल्यांकनद्वारा विगो कायम गरिएको छ । नगद र शेयर आदि चल सम्पत्तिलाई जे जस्तो रूपमा छ सोही मूल्यमा दावी लिइएको छ । तर फर्निचर, गलैचा, टि.भि., डेक र घरभित्रका अन्य उच्चस्तरीय उपभोग्य भौतिक सामान आदि उच्च जीवनस्तर यापनका आधार प्रमाणका रूपमा चित्रण गरिएको हुँदा विगो दावीको विषय बनेको छैन ।

प्रतिवादी जयप्रकाश प्रसाद गुप्ताले भ्रष्टाचार गरी गैरकानूनी रूपमा आर्जित सम्पत्ति मध्ये तालिका नं. ७ को क्र.सं. ४, ५ र ६ मा उल्लिखित रकम आफू मन्त्री परिषद्को सदस्य रहेकै अवस्थामा सम्पत्ति न्यायिक छानवीन आयोग गठन गरेपछि रु. ९,२२,३०६।९७, आर्थिक ऐन, २०५८ को व्यवस्थाअनुसार आयको स्वेच्छिक घोषणा कार्यक्रमको निर्णय गरेपछि रु. ३५,९०,०००।- र बैंक अफ काठमाडौंको बैंक खाताबाट रु. १०,४४,४४५।- समेत बैंकबाट भिक्री हाल लुकाई छिपाई सकेको जम्मा रु. ५५,५६,७५१।२६ को सम्पत्ति समेतको विगो कायम गरी जरिवाना जफतका हकमा माग गरिएको छ । स्रोत खुलेको तथा अन्य सम्पत्तिबाट यो विगो बराबरको सम्पत्ति जफत हुन र सोबाट नपुग देखिएमा कानून बमोजिम हुन र स्रोत खुल्ल नसकेको हालसम्म प्राप्त सम्पत्तिको मूल्यांकन गराई तदनुरूप जफतको लागिदावी लिइएको छ ।

अतः प्रतिवादी जयप्रकाश प्रसाद गुप्ता र श्रीमती सरस्वती पुरी (गुप्ता) का नाममा रहेको तालिका नं. ५ देखि ९ सम्म उल्लिखित कूल रु. २,४३,३२,६६४।७८ बराबरको चल अचल सम्पत्ति मध्ये तालिका नं. १२ मा उल्लिखित रु. २,०८,०८,०४६।३८ बराबरको चल अचल सम्पत्ति भ्रष्टाचार निवारण ऐन, २०५९ को दफा २० (१) बमोजिम प्रतिवादी

जयप्रकाश प्रसाद गुप्ताले गैरकानूनी रुपमा आर्जन गरेको उल्लिखित आधार प्रमाणबाट पुष्टि हुन आएकोले भ्रष्टाचार निवारण ऐन, २०१७ को दफा ७ (१) र दफा १५ अनुसार कसूर भई त्यसैलाई निरन्तरता प्रदान गरिएको प्रचलित नेपाल कानून भ्रष्टाचार निवारण ऐन, २०५९ को दफा २० (१) बमोजिम प्रतिवादी जयप्रकाश प्रसाद गुप्ताले कसूर गरेको देखिन आयो । सो सम्पत्ति निज प्रतिवादी जयप्रकाश प्रसाद गुप्ताले आफ्नी श्रीमती सरस्वती पुरी (गुप्ता) को नाममा समेत राखेकोले प्रतिवादी जयप्रकाश प्रसाद गुप्ताको सम्पत्ति तत्कालिन भ्रष्टाचार निवारण ऐन, २०१७ को दफा ७ (१), दफा १५ तथा दफा १६ग. तथा हाल प्रचलित भ्रष्टाचार निवारण ऐन, २०५९ को दफा २० (१) को कसूरमा ऐ. दफा २० (२) बमोजिम रु. २,०८,०८,०४६।३८ विगो बमोजिम जरिवाना गरी हदैसम्म कैद र निजको गैरकानूनी रुपमा आर्जित तालिका नं. १२ मा उल्लिखित आर्जनको वैधानिक श्रोत नखुलेको चल अचल सम्पत्ति जफत गरी पाउँ ।

प्रतिवादी जयप्रकाश प्रसाद गुप्ता २०४८ सालदेखि २०५१ सालसम्म प्रधानमन्त्रीको सल्लाहकार, २०५१ सालदेखि २०५९सालसम्म प्रतिनिधि सभा सदस्य र बीच बीचमा विभिन्न मन्त्रालयको मन्त्री समेत भए रहेकोले साविक भ्रष्टाचार निवारण ऐन, २०१७ को दफा १४क. बमोजिम र हाल प्रचलित भ्रष्टाचार निवारण ऐन, २०५९ को दफा २४ बमोजिम थप सजाय समेत गरी पाउँ ।

साथै प्रतिवादी श्रीमती सरस्वती पुरी (गुप्ता) का नाममा रहेको सोही तालिका नं. १२ मा उल्लिखित अवैध आर्जनको सम्पत्ति साविक भ्रष्टाचार निवारण ऐन, २०१७ को दफा १५ तथा दफा १६ग. हाल प्रचलित भ्रष्टाचार निवारण ऐन, २०५९ को दफा ४७ तथा अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोग ऐन, २०४८ को दफा २९ख. बमोजिम जफत हुने हुँदा यसका निमित्त ऐ. ऐनको दफा ३० बमोजिम कारवाही भई यो सम्पत्ति जफत गरी पाउँ ।

अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोग ऐन, २०४८ को दफा १८, ३४ र ३५ तथा भ्रष्टाचार निवारण ऐन, २०५९ को दफा ३६ बमोजिम प्रस्तुत भएको यो मुद्दा विशेष अदालत ऐन, २०५९ ले यसै सम्मानित अदालतको अधिकार क्षेत्रभित्र पर्दछ ।

प्रस्तुत मुद्दाका प्रतिवादी जयप्रकाश प्रसाद गुप्ता र विरुद्ध खण्डमा उल्लिखित बतन भएका श्रीमती सरस्वती पुरी (गुप्ता) लाई सम्मानित अदालतबाट भिकाई बुझी पाउँ ।

प्रस्तुत मुद्दामा अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोग ऐन, २०४८ को दफा ३५ बमोजिम बहस पैरवी प्रतिरक्षा हुनेछ ।

अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगको मिति २०५९।१०।२० को निर्णय प्रतिलिपि यसैसाथ संलग्न छ ।

१०. सबूद प्रमाण:

(क) कागज प्रमाण:

- (१) “जयप्रकाश प्रसाद गुप्ता समेतको बयान” लेखिएको पजिका बमोजिमको फायल थान १
- (२) “जयप्रकाश प्रसाद गुप्ताको अचल सम्पत्ति सम्बन्धी कागजात” लेखिएको पजिका बमोजिमको फाइल थान -१

- (३) “जयप्रकाश प्रसाद गुप्ता समेत पत्राचार सम्बन्धी फायल” लेखिएको पंजिका बमोजिमको फायल थान -१
- (४) “जयप्रकाश प्रसाद गुप्ता समेत घर जग्गा मूल्याङ्कन” लेखिएको पंजिका बमोजिमको फायल थान -३
- (५) “जयप्रकाश प्रसाद गुप्ता समेत सुन्दरी पोल्ट्री फर्म” लेखिएको पंजिका बमोजिमको फायल थान -१
- (६) “जयप्रकाश प्रसाद गुप्ता समेत सप्तकोशी कोल्ड स्टोरेज प्रा.लि.” लेखिएको पंजिका बमोजिमको फायल थान -१
- (७) स्रोत खुलेको नखुलेको सम्पत्तिका प्रमाण कागजातहरु लेखिएको पंजिका बमोजिमको फायल थान -१

(ख) साक्षी: X

(ग) विशेषज्ञको प्रस्तुति:

सम्मानित अदालतबाट आदेश भएका बखत सम्पत्ति मूल्यांकनकर्ता एवं आवश्यक अन्य विशेषज्ञ उपस्थित गराईनेछ ।

अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोग नियमावली, २०५९ को नियम २६ बमोजिम प्रस्तुत गरिएको यसै आरोप पत्रबाट मुद्दाको सुरु कारबाही र किनारा हुन सम्मानित अदालत समक्ष अनुरोध छ ।

प्रतिवेदक

श्री ५ को सरकारको लागि

.....

(चेतनाथ घिमिरे)

अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगको तर्फबाट

अधिकार प्राप्त अधिकृत

ईति सम्बत् २०५९ साल चैत्र .. गते रोज .. शुभम् -----